

KNIHOVNY.CZ

Centrální portál českých knihoven

Bohdana Stoklasová

koordinátorka projektu a vedoucí PS pro centrální portál

stoklasova@knihovny.cz

Obsah

1. část:

- Proč potřebujeme CPK – úvodní informace
- Cíle CPK (hlavní cíl a dílčí cíle)
- Harmonogram a co je hotovo
- Zakládající knihovny
- Cíle pro rok 2013
- Předpokládaný stav v roce 2015
- Výhled do roku 2020
- Rizika
- Přínos projektu
- Průzkumy v kostce

2. část:

- Průzkumy podrobněji
- CPK a uživatelé – výsledky průzkumu
- CPK a knihovny – výsledky průzkumu
- Závěry z obou průzkumů
- Hlavní úkoly pracovních skupin v roce 2013
- Hlavní úkoly pro roky 2014-15
- ??? Dotazy ???

Workshop

1. část

Situace dnes – bez CPK (ostrovy)

Uživatelé dnes

- **prohledávají katalogy a informační zdroje knihoven v různých, často nepřívětivých rozhraních**
- **nemají možnost najít veškeré dostupné informační zdroje vzhledem k jejich roztržitosti**
- **dojíždějí kvůli dokumentům a různé administrativě do mnohdy vzdálených knihoven**
- **registrují se ve všech knihovnách, jejichž služby využívají**
- **platí za služby různým způsobem a většinou osobně**
- **nevědí, co všechno jim mohou knihovny nabídnout, protože neexistuje jedno společné místo, kde by se to mohli dozvědět**

Služby knihoven a jimi nabízené informační zdroje jsou v dnešní době rozptýlené, a tedy těžko dostupné.

Knihovny nabízejí velké množství zdrojů, ale...

Katalogy jednotlivých knihoven Bibliografické databáze

Souborné katalogy

Digitální knihovny a repozitáře

Licencované elektronické informační zdroje

ANO PRESS IT

IOP Institute of Physics

Vše je roztržštěné

Katalogy NK ČR

Online katalog NK ČR

- ... knihy
- ... seriály
- ... elektronické knihy

Další databáze NK ČR

- České články (ANL)
- Prvotisky, staré tisky a mapy (STT)
- Knihovnická literatura (KKL)
- Katalogy Slovenské republiky (SKL)

Licencované databáze

- EDS - multivhledávač ve zdrojích
- Přehled licencovaných zdrojů
- Aktuální zkušební přístupy
- Metadátové zdroje

Souborný katalog ČR

- Souborný katalog ČR
- ... monografie
- ... seriály
- A další knihovny

JIB a oborové brány

- JIB
- JIB+
- Oborová brána KIV
- Oborová brána MUS

Infoportály projektů

- Infoportál Kramerius
- Souborný katalog ČR
- Národní autority ČR
- Konspekt
- NRIS
- VISK
- Ptejte se knihovny
- E-depozit
- Elektronická knihovna časopisů
- NPRK
- RETROKON

Další portály

- CZROMM
- Kdo je kdo v české slavistice
- Sbírka NK ČR v CES MK
- Knihovny.cz
- Informace pro knihovny
- The European Library

Normální smrtelník nemůže pochopit, kde a co má hledat...

Digitální knihovny

- Kramerius
- Manuscriptorium
- Webarchiv

Další odkazy

- Registr digitalizace
- URN:NBN Resolver

Budoucnost s CPK (střecha)

CPK umožní

- najít katalogy a informační zdroje různých knihoven na jednom místě
- pracovat se všemi zdroji v jednom uživatelsky přívětivém rozhraní
- provést fyzickou registraci pouze v jedné knihovně a dále využívat služby všech českých knihoven pomocí online registrace (včetně online plateb)
- získat přístup k požadovaným dokumentům přímo z domova, zdarma nebo za přijatelný poplatek, případně na vyhrazených počítačích v budovách knihoven
- zjistit informace o českých knihovnách a jejich službách přehledně z jednoho místa

Cílem připravovaného Centrálního portálu českých knihoven Knihovny.cz je zastřešit fondy a služby českých knihoven a nabídnout k nim přehledný a komfortní přístup z jednoho místa.

Hlavní cíl

Vytvořit silný centrální portál poskytující kvalitní, pohotové služby, které umožní klientům získat požadovaný dokument v tradiční tištěné nebo digitální formě nebo informaci **kdykoli, odkudkoli a kdekoli.**

Dílčí cíle

- Vytvořit **silný portál** jako základní stavební kámen pro zajištění přístupu do celého systému knihoven (*PS pro CP, vedoucí B. Stoklasová*).
- Vytvořit systém **sdílení uživatelských identit** a využít dostupné systémy **on-line plateb** pro poskytované knihovnické služby (*PS pro sdílení identit a online platby, vedoucí P. Žabička*).
- Zajistit **koordinovaný přístup** knihoven a jejich prostřednictvím uživatelů **k informačním zdrojům** nabízeným systémem knihoven (*PS pro informační zdroje, vedoucí M. Svoboda*).
- **Optimalizovat systém meziknihovnických výpůjčních služeb** a dodávání dokumentů s důrazem na rychlost, pohotovost, spolehlivost a efektivní využití informačních zdrojů (*PS pro MVS a DDS, vedoucí K. Košťálová*).
- Vytvořit podmínky k tomu, aby **každá knihovna** působila **jako rozhraní pro vstup do celého systému knihoven** a **každý knihovník** byl **schopen poskytnout komplexní službu** (*všechny PS, pilotní knihovny, postupně další knihovny*).

Kam jsme došli v roce 2012

Jsou splněny cíle projektu pro rok 2012:

- Zpracování a zveřejnění Projektového záměru http://www.knihovny.cz/wp-content/uploads/2012/09/KNIHOVNY-CZ_Projektovy-zamer_2012_09_10.pdf
- Vytvoření a zprovoznění informačního portálu projektu <http://www.knihovny.cz>
- Příprava a zveřejnění žádosti o informace (Request for Information – RFI) pro potenciální dodavatele řešení pro centrální portál <http://www.knihovny.cz/rfi>
- Vyhodnocení odpovědí na RFI (hotovo – neveřejné, 2 etapy – 2012, 2013)
- Příprava a zveřejnění vzorků pro testování funkčnosti nabízených řešení na datech určených pro integraci v rámci centrálního portálu (Proof of Concept – POC) (hotovo, testování v rámci POC proběhlo, část výsledků dostupná) <http://www.knihovny.cz/rfi/ukazky-prace-s-daty>
- Vyhodnocení POC (hotovo – neveřejné, 2 etapy – 2012, 2013)

Cíle pro rok 2013 a jejich plnění

1. **Vytvoření pracovních skupin zaměřených na realizaci jednotlivých cílů projektu (hotovo, pracují, velký posun v porovnání s rokem 2012)**
2. **Podrobné vyhodnocení RFI a vzorků pracovní skupinou pro CP (hotovo)**
3. **Návrh organizačního a finančního zajištění projektu s ohledem na dlouhodobou udržitelnost (probíhá)**
4. **Příprava, realizace a vyhodnocení výsledků průzkumu uživatelských potřeb a očekávání (hotovo)**
5. **Příprava, realizace a vyhodnocení výsledků průzkumu potřeb a očekávání knihoven (hotovo)**
6. **Příprava Projektového záměru verze 2 (hotovo)**
7. **Příprava a vyhlášení RFP (hotovo)**
8. **Vyhodnocení RFP včetně výsledků testů (hotovo)**
9. **Příprava základu zadávací dokumentace pro výběrové řízení (probíhá v návaznosti na 3,4,5 a 8)**
10. **Provoz a rozvoj informačního portálu (probíhá průběžně)**
11. **Prezentace projektu CPK na konferencích a seminářích i pro skupiny knihoven či jednotlivé knihovny (prezentace probíhají průběžně, CPK je zakomponován do roadshow pro české knihovny)**
12. **Zajištění komunikace projektu CPK (prezentace probíhají průběžně, dokončují se propagační letáky a video)**

Předpokládaný stav v roce 2015

Centrální portál jako základní stavební kámen pro zajištění přístupu do celého systému knihoven bude v pilotním provozu a bude na něj napojena část z 15 zakládajících knihoven (někde pouze CPK, někde souběh se stávajícím řešením, testování, rozhodování, jak dál po vypršení stávajících smluv na discovery systém s CI).

Zakládající knihovny:

- Knihovna Akademie věd
- Národní knihovna ČR
- Moravská zemská knihovna
- Městská knihovna v Praze
- Národní technická knihovna
- Národní lékařská knihovna
- Městská knihovna Kutná Hora
- Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
- Krajská knihovna Františka Bartoše, Zlín
- Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
- Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
- Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
- Městská knihovna Tábor
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Knihovna
- Knihovna Národního muzea
- Masarykova Univerzita – Knihovnicko-informační centrum

KNIHOVNA 1

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA 2

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA 3

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA X

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

Výhled do roku 2020 – scénář A

Pilotní fáze projektu proběhne úspěšně, CPK bude atraktivní i pro další české knihovny. Centrální portál jako základní stavební kámen pro zajištění přístupu do celého systému knihoven bude v plném provozu a bude ho využívat většina českých knihoven.

KNIHOVNA 1

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA 2

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA 3

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

KNIHOVNA X

Finance

Identity (uživatelé)

Zdroje

Výhled do roku 2020 – scénář B

Výsledky pilotní fáze projektu nebudou přesvědčivé, zakládající (pilotní) knihovny zůstanou u svých původních systémů, nebo využijí jen část funkcí CPK (např. centrální index, online platby, sdílení identit), CPK nebude atraktivní pro další české knihovny. Centrální portál bude využívat jen malý počet českých knihoven, které prostřednictvím účasti v CPK získají nástroje a funkce, na které by jinak „nedosáhly“, ale de facto nebude jednat o centrální portál.

Výhled do roku 2020 – scénář C

Neproběhne ani pilotní pilotní fáze projektu – projekt nebude vůbec prakticky zahájen.

A,B nebo C – na čem záleží výsledek?

- **Ochota ředitelů knihoven podílet se aktivně na přípravě, testování a realizaci CPK a vyslat své lidi do pracovních skupin (+)**
- **Obsazení pracovních skupin kvalitními odborníky schopnými připravit kvalitní RFP a otestovat a posoudit nabízená řešení a podílet se na praktické realizaci projektu (+)**
- **Zájem potenciálních dodavatelů řešení pro CPK (+)**
- **Vyřešení organizačního a finančního zajištění projektu včetně dlouhodobé udržitelnosti (?)**
- **Nalezení uspokojivého hotového a komplexního řešení za rozumnou cenu – rychlá varianta (?)**
- **Odvaha otevřít a řešit dlouho odkládané problémy, protože jinak i nejlepší řešení skončí v polovině cesty (velké množství souborných katalogů v ČR, charakter SK ČR, roztržitost DDS, různý postoj k MVS atd.) (?)**

Má CPK s tolika ??? vůbec smysl?

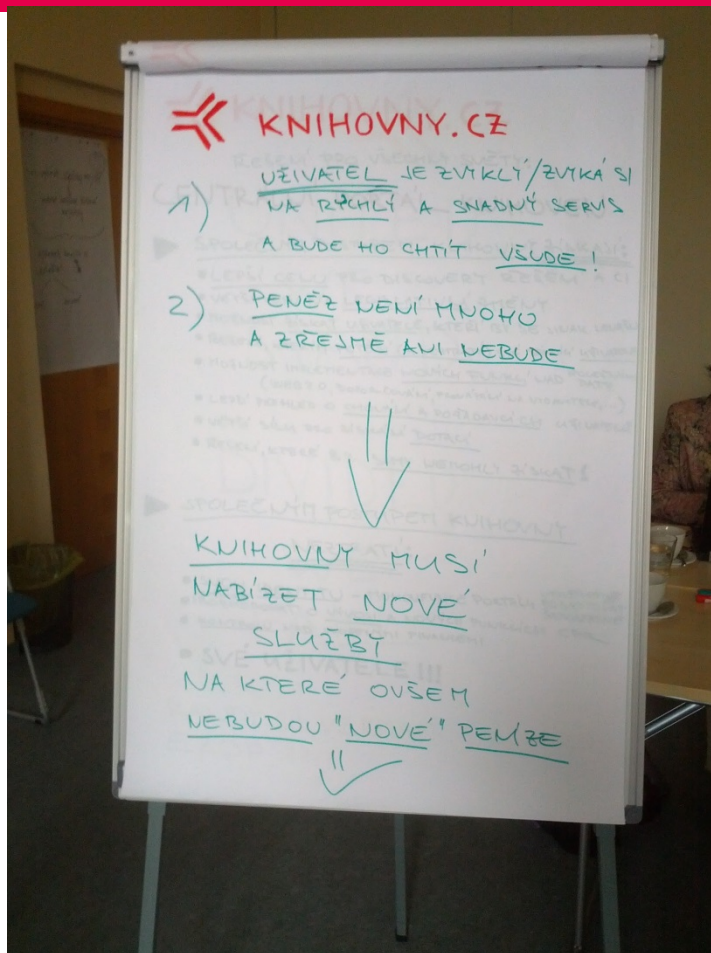
Nejsou zde jen ??? a rizika, ale již nyní i evidentní pozitivní výsledky:

- Existuje Projektový záměr_verze 2, který určuje hlavní směr.
- V rámci RFI a RFP jsme získali velmi cenné odpovědi i výsledky práce se vzorky.
- Ředitelé knihoven mají o projekt zájem, dali k dispozici své lidi, jsou ochotni uzavřít smlouvu a podpořit CPK finančně (za předpokladu, že jim ušetří finanční prostředky jinde a pomůže zkvalitnit služby).
- Ředitelé zakládajících knihoven tvoří Radu CPK. Jedná se o oficiální orgán schopný řešit problémy strategického významu, dávat doporučení i úkoly a posouvat věci kupředu.
- Hlavní potenciální dodavatelé řešení (jedná se o klíčové hráče na světovém trhu) mají o projekt zájem a přicházejí s cennými podněty.
- Vznikly 4 pracovní skupiny sdružující věcně příslušné odborníky z různých knihoven. Díky jejich přispění bude vytyčení směru i cílů kvalitní a široce využitelné. Budou existovat solidní podklady jak pro optimální hotovou a komplexní variantu řešení, tak (pokud se nepodaří nalézt takovou variantu za přijatelnou cenu) pro případné pomalejší stavebnicové řešení.
- V zájmu integrace pod střechou CPK byl zahájen dialog mezi potenciálními dodavateli řešení a distributory knihovních systémů (otevřenost systémů, specifikace rozhraní, standardy).
- Většina výše uvedeného svým významem přesahuje rámec CPK.

Přínos projektu (pracovní skupiny)

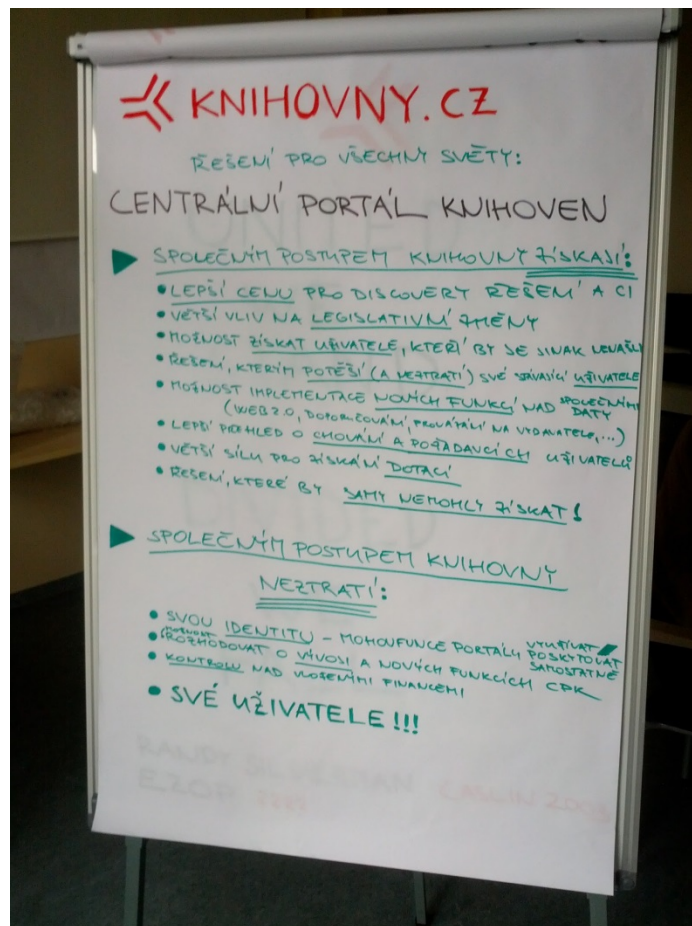
- Bude k dispozici silný portál pro zajištění centrálního přístupu do celého systému knihoven z kterékoli zapojené knihovny.
- Portál poskytne komplexní nabídku informací nejen o existenci zdrojů, ale i o jejich dostupnosti. Klient získá jak informaci o dostupnosti primárních dokumentů (tištěných i elektronických) zdarma v nejbližších knihovnách, tak o možnosti získat je za poplatek z pohodlí domova (elektronické dokumenty online, tištěné dokumenty ideálně prostřednictvím placené MVS domů).
- Portál umožní sdílení výsledků digitalizace (pokud bude v budoucnu přijata novela Autorského zákona kodifikující předjednanou dohodu knihoven, nakladatelů a DILIE o kolektivní správě nekomerčních děl).
- Systém sdílení uživatelských identit umožní klientům přihlášením v kterékoli knihovně využívat služby i zdroje celé sítě knihoven.
- Využití on-line plateb pro poskytované knihovnické služby omezí nutnost fyzické návštěvy knihoven pouze pro administrativní úkony.
- Pro knihovny bude k dispozici nové rozhraní integrující jejich vlastní katalog a zdroje se širokým spektrem dalších zdrojů. Pro odborné knihovny je významná integrace s předplacenými zahraničními odbornými zdroji, zahraničními katalogy a databázemi atd. Pro městské a krajské knihovny bude významnější integrace s českými zdroji (např. noviny, časopisy, televizní a rozhlasové zpravodajství agregované v Newton Media, krajské zdroje atd.). Rozhraní bude parametrizovatelné podle potřeb jednotlivých knihoven/skupin knihoven a bude záležet na jejich rozhodnutí, do jaké míry je využijí (jako hlavní nebo alternativní rozhraní).
- Optimalizace systému meziknihovnických výpůjčních služeb a dodávání dokumentů s důrazem na rychlost, pohotovost, spolehlivost a efektivní využití informačních zdrojů zvýší komfort dodávání tištěných dokumentů přímo do místa bydliště.

Přínos projektu (CASLIN)

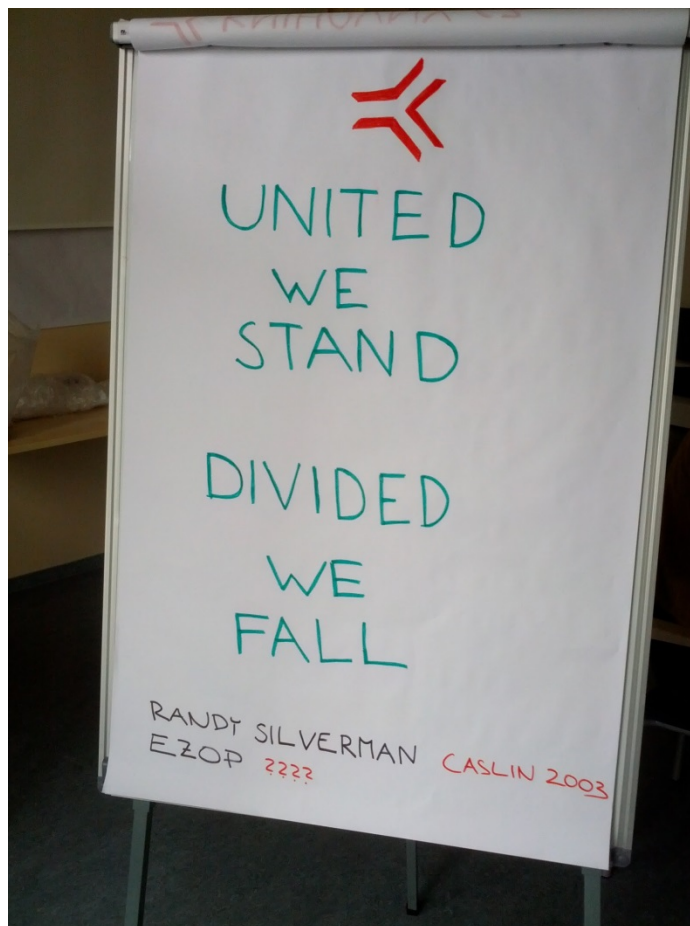

Přínos projektu (CASLIN)

Co přinese CPK (nejen) veřejným knihovnám

Opakování : CPK umožní

- najít katalogy a informační zdroje různých knihoven na jednom místě
- pracovat se všemi zdroji v jednom uživatelsky přívětivém rozhraní
- provést fyzickou registraci pouze v jedné knihovně a dále využívat služby všech českých knihoven pomocí online registrace (včetně online plateb)
- získat přístup k požadovaným dokumentům přímo z domova, zdarma nebo za přijatelný poplatek, případně na vyhrazených počítačích v budovách knihoven
- zjistit informace o českých knihovnách a jejich službách přehledně z jednoho místa

Cílem připravovaného Centrálního portálu českých knihoven Knihovny.cz je zastřešit fondy a služby českých knihoven a nabídnout k nim přehledný a komfortní přístup z jednoho místa.

Dotazníky – možnost ovlivnit CPK

- Průzkum potřeb a očekávání knihoven (zpětná vazba, možnost ovlivnit CPK tak, aby knihovnám lépe vyhovoval a sloužil)
- Průzkum potřeb uživatelů – pomoc vybrané firmě (zpětná vazba, možnost ovlivnit CPK tak, aby uživatelům lépe vyhovoval a sloužil)
- **Za dodané odpovědi i součinnost děkujeme!**

Průzkum potřeb uživatelů

- **Příprava podkladů:** Pracovní skupina pro CPK
- **Konzultace:** I. Prázová
- **Provedení průzkumu:** ppm factum research
- **Způsob sběru dat:** Osobní rozhovory s využitím dotazníků

Průzkum potřeb knihoven

- **Příprava podkladů:** Pracovní skupina pro CPK
- **Konzultace:** I. Prázová
- **Provedení průzkumu:** Knihovnický institut NK ČR
- **Způsob sběru dat:** Online dotazníky

Hlavní závěry z obou průzkumů

- Knihovny i uživatelé mají o CPK zájem
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam české než zahraniční zdroje**
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam volné než placené zdroje**
- Uživatelé nejsou ochotni do knihoven cestovat
- Uživatelé jsou ochotni platit za dodávku dokumentů do domu
- Knihovny jsou ochotné obsloužit „cizí“ uživatele
- Souborný katalog má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele
- JIB má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele
- U CPK se knihovny nejvíce obávají nutnosti vynaložení dalších finančních prostředků, za **největší riziko** považují **nedostatek financí** na pořízení a provoz kvalitních technologií pro CPK
- U knihoven se objevuje vysoké procento odpovědí typu „nevím“, „nedovedu posoudit“. **Informovanost o projektu je nedostatečná**, v posledních měsících se osvědčily přednášky a workshopy přímo v knihovnách, nutno rozšířit

Další informace: www.knihovny.cz

?Otázky?

2. část

Průzkum potřeb uživatelů

- **Příprava podkladů:** Pracovní skupina pro CPK
- **Konzultace:** I. Prázová
- **Provedení průzkumu:** ppm factum research
- **Způsob sběru dat:** osobní rozhovory s využitím dotazníků

Potřeby uživatelů pro projekt Centrální portál českých knihoven – KNIHOVNY.CZ

Knihovna AV ČR

21. 10. 2013

© ppm factum research

Metodika

Metodika

Cílová skupina	Návštěvníci vybraných knihoven
Výběrová metoda	Záměrný kombinovaný s náhodným
Vzorek	n = 1601
Způsob sběru dat	Osobní rozhovory s využitím dotazníku (PAPI)
Termín sběru dat	3. 10. – 16. 10. 2013

Struktura vzorku - knihovny	n=1601	%
Knihovna Akademie věd	108	6,7
Národní knihovna České republiky	100	6,2
Městská knihovna v Praze	100	6,2
Knihovna Národního muzea	23	1,4
Národní technická knihovna	169	10,6
Národní lékařská knihovna	100	6,2
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Knihovna	100	6,2
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	100	6,2
Městská knihovna Kutná Hora	100	6,2
Jihočeská vědecká knihovna v Č.Budějovicích	100	6,2
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	100	6,2
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	100	6,2
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	100	6,2
Městská knihovna Tábor	100	6,2
MUNI, Knihovnicko-informační centrum	80	5,0
Moravská zemská knihovna v Brně	121	7,6

Struktura vzorku - sociodemo		n=1601	%
Pohlaví	Muž	682	42,6
	Žena	919	57,4
Věk	15-29 let	955	59,7
	30-44 let	276	17,2
	45-59 let	175	10,9
	60 let a více	192	12,0
	Bez odpovědi	3	0,2
Vzdělání	Základní	118	7,4
	Střední bez maturity, vyučen/a	116	7,2
	Střední s maturitou	815	50,9
	Vysokoškolské	544	34,0
	Neví, bez odpovědi	8	0,5
Příjem domácnosti	Do 10.000,- korun	58	3,6
	10.001,- až 15.000,- korun	104	6,5
	15.001,- až 20.000,- korun	115	7,2
	20.001,- až 25.000,- korun	160	10,0
	25.001,- až 30.000,- korun	159	9,9
	30.001,- až 40.000,- korun	177	11,1
	40.001,- korun a více	163	10,2
	Neví, bez odpovědi	665	41,5

Hlavní
zjištění

Hlavní zjištění

Knihovny mají 3 základní druhy návštěvníků:

- 1. Mladí lidé, především studenti:** chodí do knihoven pro studijní materiály, navštěvují současně více knihoven. Zároveň jsou schopni složitějšího vyhledávání, umí cizí jazyky a také jsou nakloněni moderním technologiím (nakupovat a platit online...)
- 2. Lidé ve středním věku:** chodí do knihoven především kvůli práci a zaměstnání, zvyšují si odbornost. Umí cizí jazyky, ale v menší míře. Umí vyhledávat, ale spíše jen jednoduše, jsou méně nakloněni moderním technologiím.
- 3. Starší lidé, důchodci:** chodí do knihoven za zábavou, jsou nadšeni do nějakého oboru (technika, historie...). Chodí obvykle jen do 1 knihovny, neumí cizí jazyky, neumí vyhledávat a nejsou nakloněni moderním technologiím.

Centrální portál knihoven je podle většiny návštěvníků (83 %) knihoven potřeba a mají za to, že by byl přínosem. Ne všichni návštěvníci knihoven jej nicméně v budoucnu využijí. Jedním z důvodů je i to, že lidé nejsou příliš ochotni cestovat do vzdálených knihoven.

Skupina studentů a mladých lidí vidí v CPK velký přínos a zároveň jej většina (téměř 80 %) bude chtít využívat. Na druhé straně starší návštěvníci, kteří navštěvují knihovny spíše pro zábavu a neumí pracovat s moderními technologiemi a vyhledáváním, nemá o CPK příliš velký zájem (jen 20 %).

Zájem o doplňkové služby, jako je dodávka materiálů do domácí knihovny nebo domů (ať již v tištěné nebo elektronické formě) **je dosti velký**, ale tato služba by měla být pouze za velmi nízké částky (max. 50,- Kč). Přitom větší zájem mají spíše vysokopříjmové skupiny, které mají jednak větší ochotu za služby platit, na druhou stranu mají však méně času na cestování mezi knihovnami.

**Detailní
analýza**

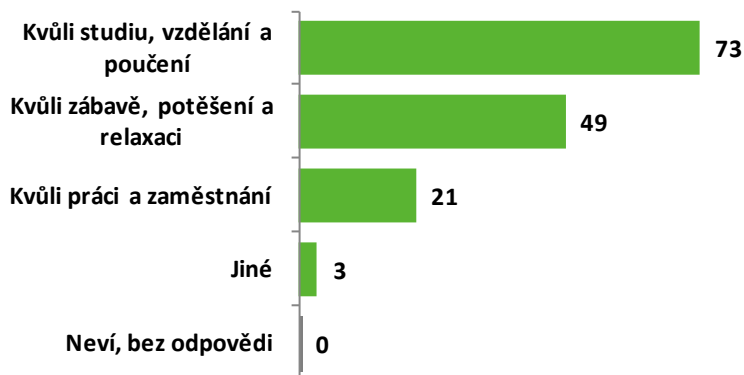

*Využívání
knihoven*

Využívání knihoven

Účel využívání knihovny

(n=1601, údaje v %)

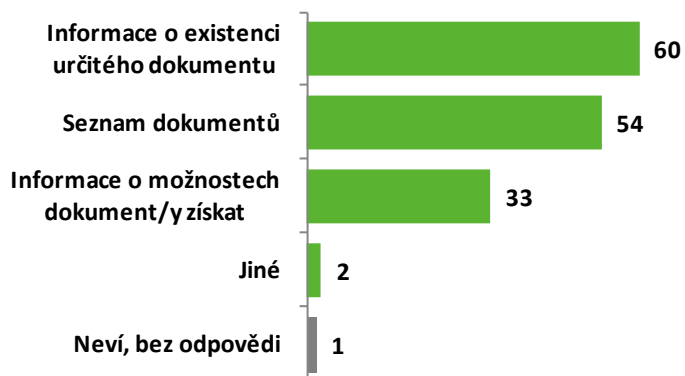
Největší část návštěvníků knihoven tyto navštěvuje kvůli studiu a vzdělávání (73 %). Jsou to samozřejmě především mladí lidé do 29 let věku, studenti (především vysokoškoláci), lidé z vysokopříjmových skupin a také osoby, které navštěvují více knihoven.

Kvůli zábavě a relaxaci navštěvuje knihovny 5 z 10 (49 %) jejich návštěvníků. Tito návštěvníci jsou častěji důchodci, lidé s nižším vzděláním a také z nízkopříjmových skupin.

Pomoc při práci a zaměstnání hledá v knihovně jen pětina návštěvníků (20 %). Jiné důvody návštěvníci knihoven téměř neuvádějí.

Důležité služby v knihovně

(n=1601, údaje v %)

V knihovnách je především důležité, aby návštěvníci věděli, zda je potřebný dokument k dispozici. Jako jednu ze 2 hlavních služeb to uvádí 6 z 10 (60 %) návštěvníků.

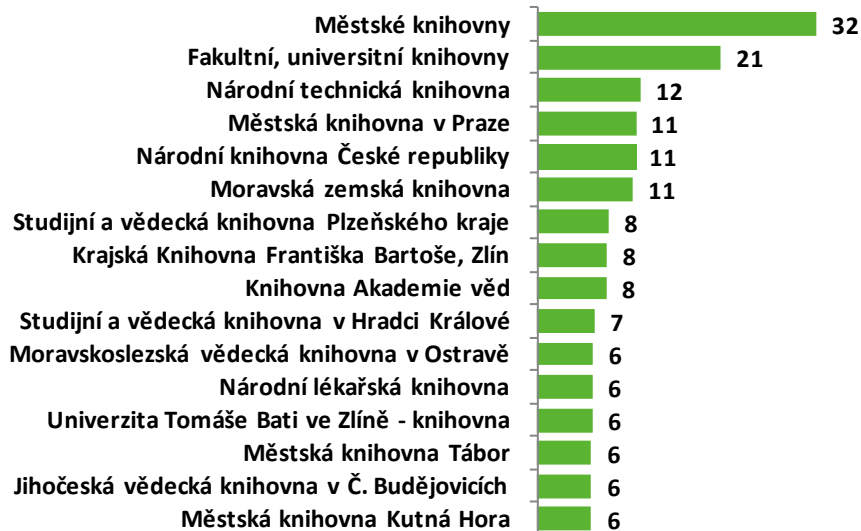
Následuje existence seznamu dokumentů (knih, časopisů, článků) k určitému tématu. Tuto službu považuje za důležitou 54 % osob.

Informace o tom, jak dokumenty získat je důležitá pro třetinu (33 %) návštěvníků knihoven.

Využívání knihoven

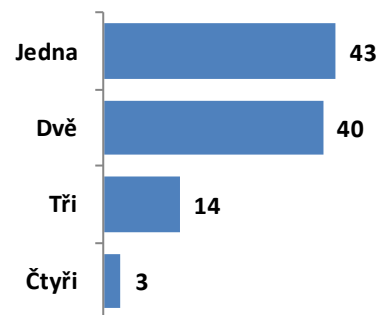
Navštěvované knihovny

(n=1601, údaje v %)

Počet navštěvovaných knihoven

(n=1601, údaje v %)

Kromě knihoven, ve kterých probíhalo dotazování navštěvují jejich uživatelé nejčastěji městské nebo fakultní knihovny.

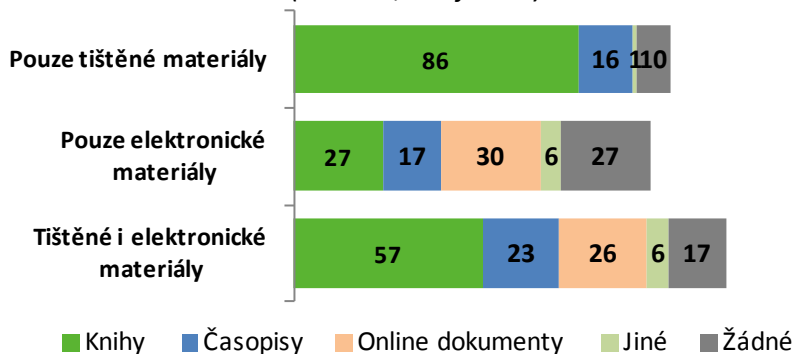
V celkovém vzorku je patrné, že třetina (32 %) uživatelů vybraných knihoven je současně registrováno v městské knihovně, nejčastěji v místě jejich bydliště (což může být v případě studentů i na druhé straně ČR). Pětina (21 %) osob pak navštěvuje fakultní knihovny.

Přibližně stejný podíl osob je registrován v 1 (43 %) respektive 2 (40 %) knihovnách. Tři a více registrací má již jen 17 % návštěvníků knihoven. Jedná se častěji o studenty, naopak důchodci jsou častěji než ostatní registrováni jen v 1 knihovně.

Co v knihovně hledáme

Zájem o materiály v knihovně

(n=1601, údaje v %)

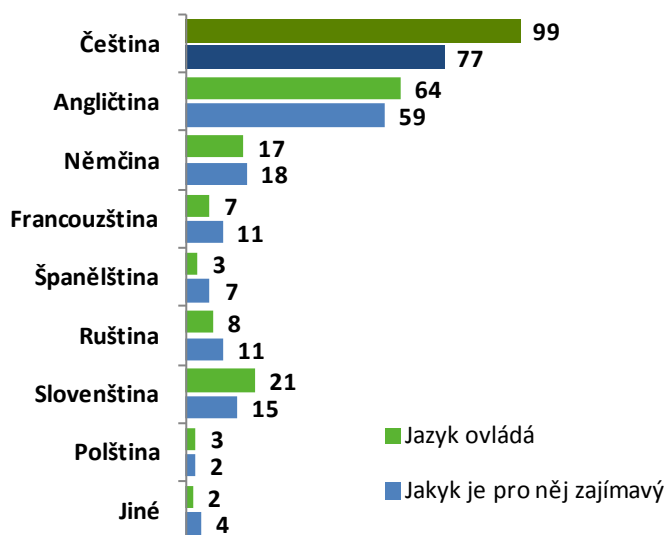
Obecně je největší zájem o materiály, které mají tištěnou i elektronickou formu. Z této kategorie je největší zájem o knihy (57 %). Přibližně čtvrtina osob má v této kategorii zájem o časopisy a online dokumenty.

Z materiálů, které jsou pouze v tištěné formě, je největší zájem o knihy (86 %). Daleko menší zájem je o časopisy (16 %).

Z materiálů, které jsou k dispozici pouze elektronické verzi, je největší zájem o různé dokumenty publikované na webu (30 %). Následují knihy (27 %) a časopisy (17 %). Více než čtvrtina (27 %) osob nemá o elektronické dokumenty vůbec zájem.

Knihovny a jazyky

(n=1601, údaje v %)

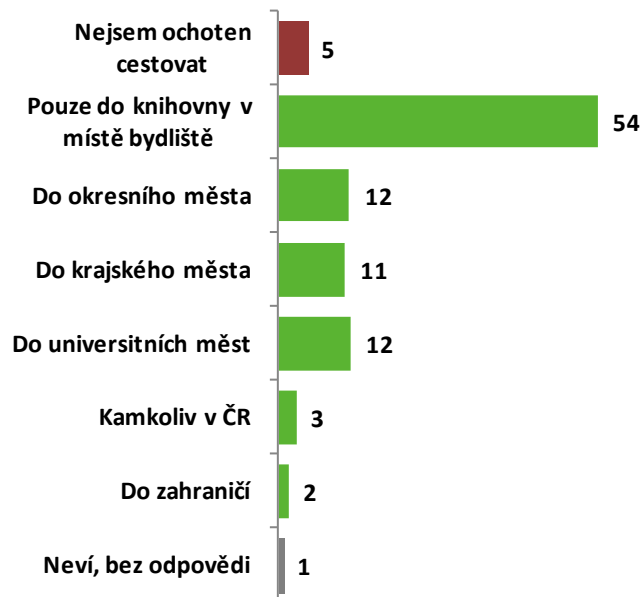
Není nijak překvapivé, že všichni návštěvníci knihoven umí česky. Zajímavější ale už je, že čeština je z hlediska využívaných dokumentů zajímavá jen pro 77 % osob. Jinak řečeno, přibližně pětina osob raději čte cizojazyčné materiály.

Mezi cizími jazyky jasně dominuje angličtina, kterou ovládá 64 % návštěvníků knihoven. Zároveň má o tento jazyk obdobný podíl osob (59 %) zájem.

Z ostatních jazyků je často využívaným též slovenština (21 %) a němčina (17 %). O tyto jazyky, společně s francouzštinou) je také relativně silný zájem.

Dojíždka do knihovny

Ochota cestovat
(n=1601, údaje v %)

Do knihoven není vůbec ochotno cestovat sice jen 5 % jejich návštěvníků, nicméně **více než polovina (54 %) z nich není ochotna cestovat mimo město, kde bydlí.**

Do okresního města (v okolí bydliště respondenta) by bylo pro potřebný dokument ochotno cestovat 12 % návštěvníků knihoven a do krajského města pak 11 %.

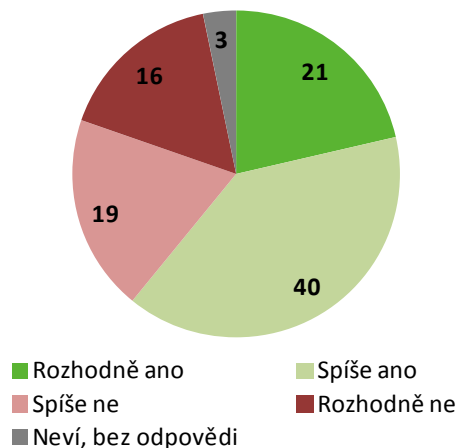
Obecně je ochota cestovat za dokumenty v knihovnách mimo místo bydliště spíše nízká. Častěji jsou ochotni cestovat studenti, mladí lidé, vysokoškolsky vzdělaní a lidé s vyššími příjmy.

	Nejsem ochoten cestovat	Do knihovny v místě bydliště	Do okresního města	Do krajského města	Do univer. měst	Kamkoliv v ČR	Do zahr.
CELKEM	5	54	12	11	12	3	2
Knihovna Akademie věd	0	50	6	1	23	14	5
Národní knihovna České republiky	5	44	6	4	23	9	8
Městská knihovna v Praze	1	82	2	4	10	1	
Národní technická knihovna	4	57	14	7	17	1	
Národní lékařská knihovna	18	53	11	4	14		
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Knihovna	8	33	21	25	11	1	1
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	14	56	12	14	3	1	
Městská knihovna Kutná Hora	2	55	15	7	20	1	
Jihočeská vědecká knihovna v ČB	2	71	15	5	5	2	
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě		68	8	11	9	3	1
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	1	26	20	40	12		1
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové		58	2	28	10	1	
Městská knihovna Tábor	3	73	18	3	1		
MUNI– Knihovnicko-informační centrum	8	43	8	11	21	4	6
Moravská zemská knihovna v Brně	7	45	22	12	5	2	2

Dodávka tištěných materiálů z knihovny

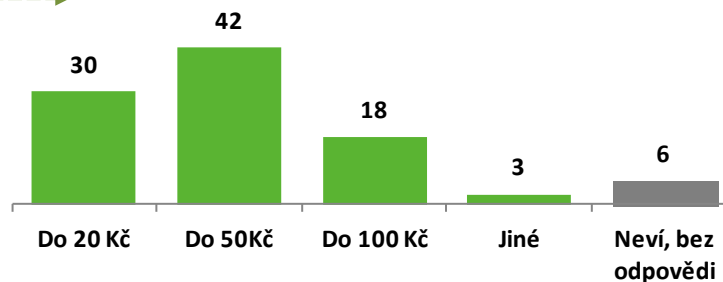
Dodávka tištěného dokumentu z knihovny

(n=1601, údaje v %)

Maximální částka za dodávku

(n=1338, údaje v %)

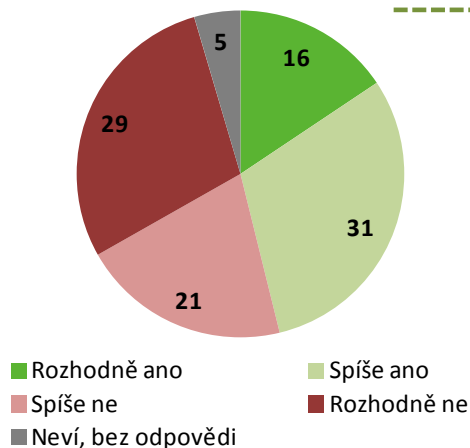
O možnost dodání požadovaného dokumentu v tištěné podobě buď do knihovny nebo domů má zájem 6 z 10 (61 %) návštěvníků knihoven. Další pětina (19 %) tuto možnost kategoricky nevylučuje.

Z osob, které dodání tištěných dokumentů nevylučují, by přibližně třetina (30 %) za tuto dodávku zaplatila maximálně 20,- Kč. Pokud by cena za dodání nepřekročila 50,- Kč, pak by tato služba zaujala cca 60 % osob. 50,- Kč až 100,- Kč by zaplatilo již jen 18 % návštěvníků knihoven.

Dodávka elektronických materiálů z knihovny

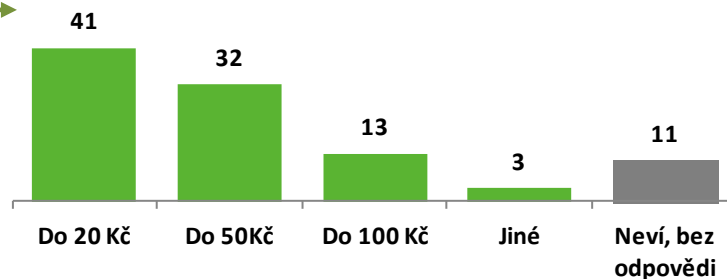
Dodávka elektronického dokumentu z knihovny

(n=1601, údaje v %)

Maximální částka za dodávku

(n=1142, údaje v %)

O možnost dodání požadovaného dokumentu v elektronické podobě má zájem 47 % návštěvníků knihoven. Další pětina (21 %) tuto možnost kategoricky nevylučuje.

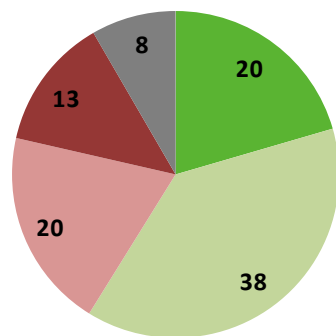
Z osob, které dodání dokumentů v elektronické nevylučují, by 41 % za tuto dodávku zaplatila maximálně 20 Kč. Pokud by cena za dodání nepřekročila 50,- Kč, pak by tato služba zaujala 45 % osob. 50-100,- Kč by zaplatilo již jen 13 % návštěvníků knihoven.

Dodávka elektronických materiálů z knihovny

Ochota zakoupit si dokument přes e-shop

(n=1601, údaje v %)

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Přes e-shop by si potřebné dokumenty byla ochotna koupit nadpoloviční většina (58 %) návštěvníků knihoven.

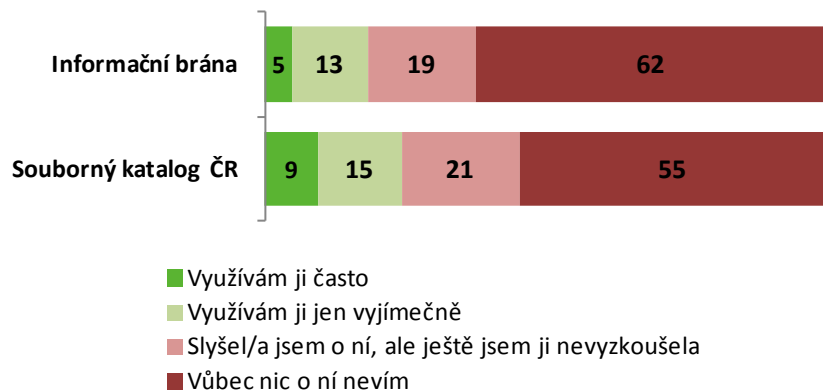
Třetina (33 %) osob tuto možnost odmítá. Jsou to především důchodci, osoby 60+ let, a také jsou to častěji ti, kteří chodí do knihoven za zábavou. Naopak studenti, mladí lidé, osoby s vyšším vzděláním a příjmy deklarují častěji, že by si požadovaný dokument přes e-shop zakoupili.

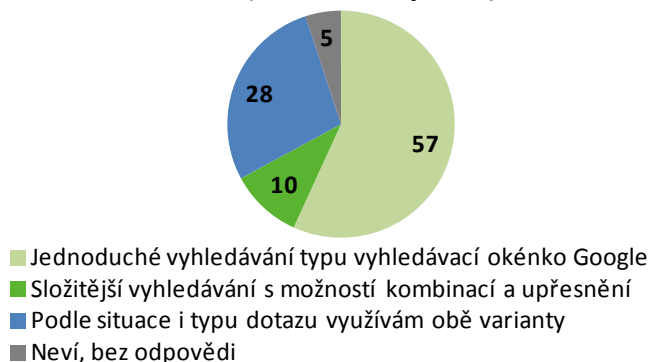
*Informační
systémy v
knihovnách*

Znalost IS a vyhledávání

Znalost informačních systémů
(n=1601, údaje v %)

Způsob vyhledávání na internetu a v databázích
(n=1601, údaje v %)

Znalost současných knihovnických informačních portálů není nijak vysoká. Známější je přitom Souborný katalog ČR, který alespoň podle jména zná 45 % návštěvníků knihoven. Jednotnou informační bránu zná alespoň podle jména 38 % návštěvníků.

Alespoň 1x vyzkoušelo tyto systémy 18 % (informační brána) **resp. 24 %** (souborný katalog) **osob.** Systémy častěji využívají lidé ve středním věku, VŠ vzděláním a také ti, kteří navštěvují knihovny kvůli práci. Naopak ti, kteří chodí do knihoven za zábavou tyto systémy často vůbec neznají.

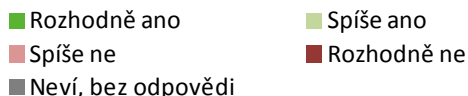
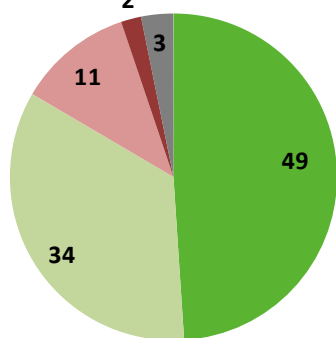
Pouze jednoduché vyhledávání vyhledání využívá více než polovina (57 %) návštěvníků knihoven. Jsou to častěji ženy než muži a také lidé ve vyšším věku. Nejstarší návštěvníci (60+) na otázku často neodpovídají, žádné vyhledávání nejspíše neznají.

Alespoň občas využívá složitější vyhledávání 38 % návštěvníků. Jedná se častěji o muže, vysokoškolsky vzdělané a také o osoby, které knihovny navštěvují kvůli práci a zaměstnání.

Potřebnost CPK

Obecný přínos CPK

(n=1601, údaje v %)

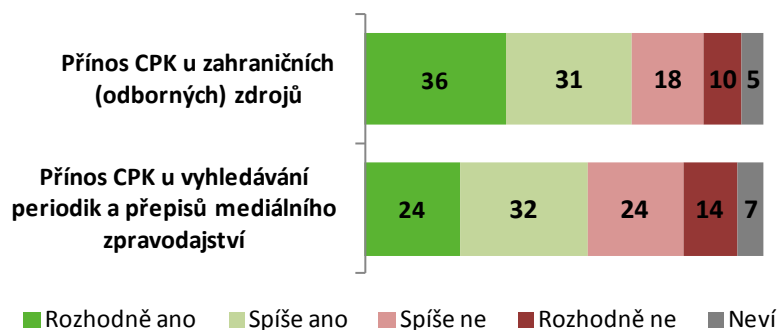

Systém založený na bázi centrálního vyhledávání a informací o dostupnosti by ocenilo 83 % návštěvníků knihoven, přičemž polovina (49 %) dokonce deklaruje silný souhlas. Nejsilněji cítí potřebu takového systému mladí lidé, studenti, ti co umí cizí jazyky a ti, co navštěvují více knihoven.

Systém by byl nepřínosný jen pro 13 % návštěvníků. Častěji se jedná o osoby, které knihovny navštěvují kvůli zábavě, starší návštěvníky (60+ let) a také osoby s nízkými příjmy. Tito lidé často nepotřebují nic vyhledávat a proto pro ně centrální registr dokumentů nemá smysl.

Přínos existence CPK

(n=1601, údaje v %)

Vnímaný přínos systému CPK je silnější u zahraničních zdrojů. Přínosem by v tomto ohledu byl pro 67 % návštěvníků. Opak deklaruje 28 % osob, přičemž se častěji jedná o starší osoby a ty, kteří neovládají žádný cizí jazyk (a nemají tak důvod vyhledávat v zahraničních zdrojích).

U vyhledávání textů periodik a TV/ROZHL zpravodajství by přínos systému CPK ocenilo 56 % osob. Naopak 38 % osob by tuto službu nevyužilo, není pro ně přínosná. Jedná se v zásadě o stejné osoby jako u zahraničních zdrojů.

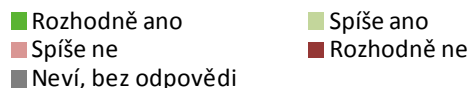
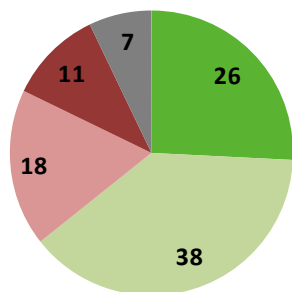
A solid green circle is positioned in the lower right quadrant of the page. Inside the circle, the text 'Centrální portál knihoven' is written in a white, italicized serif font, centered vertically and horizontally.

*Centrální
portál
knihoven*

Využívání CPK

Plánování využití CPK

(n=1601, údaje v %)

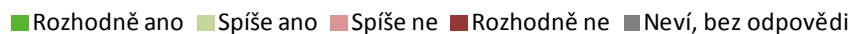
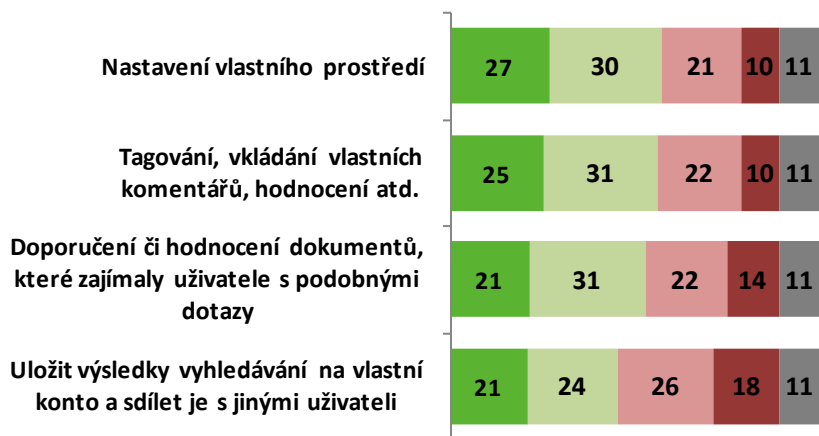
Systém CPK by v budoucnu využilo 64 % návštěvníků knihoven.

Větší „nadšení“ v tomto ohledu registrujeme u studentů a obecně od osob, které knihovny navštěvují kvůli studiu. Jsou to také lidé, kteří navštěvují více knihoven najednou a umí cizí jazyky.

Naopak 29 % osob si myslí, že jim CPK nic nepřinese a nehodlají ho využít. Jsou to především důchodci a lidé, kteří navštěvují knihovny především kvůli zábavě.

Využití možností v rámci CPK

(n=1601, údaje v %)

V podstatě všechny nabídnuté funkce systému CPK by využila přibližně polovina návštěvníků knihoven.

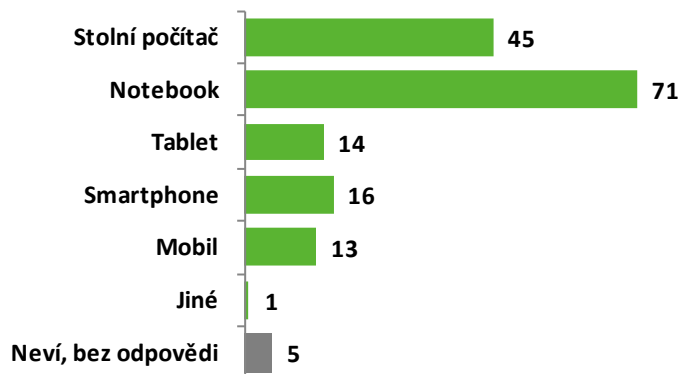
Nejpopulárnější by byla funkce nastavení vlastního prostředí (57 %) a nejméně funkce sdílení výsledků vlastního vyhledávání (46 %).

Všechny funkce CPK by využívali především osoby, které mají o CPK vůbec zájem. Jsou to tedy především mladí lidé, studenti, VŠ vzdělaní a také osoby navštěvující více knihoven. Naopak důchodci by funkce CPK prakticky nepoužívali.

Vstup do CKP

Zařízení ke vstupu do CKP

(n=1601, údaje v %)

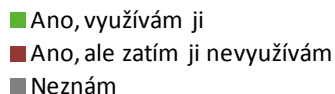
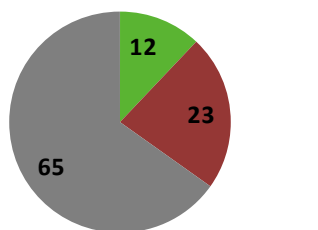

Ke vstupu do CKP by nejvíce osob využilo vlastní notebook (71 %) případně stolní počítač (45 %). Z ostatních možných zařízení (Smartphone, mobilní telefon či tablet) by do CKP vstupovalo jen málo osob.

U osob 60+ je vysoká míra odpovědí „nevím“ protože tyto lidé buď CPK využívat nebudou, nebo neví, jak by se do něj dostali. V podstatě předpokládáme, že CPK bude pro tyto osoby přístupný především z PC umístěných přímo v knihovnách.

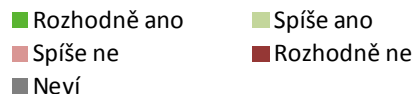
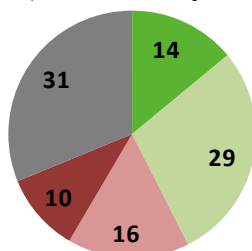
Znalost MojeID

(n=1601, údaje v %)

Ochota registrovat se přes MojeID

(n=1601, údaje v %)

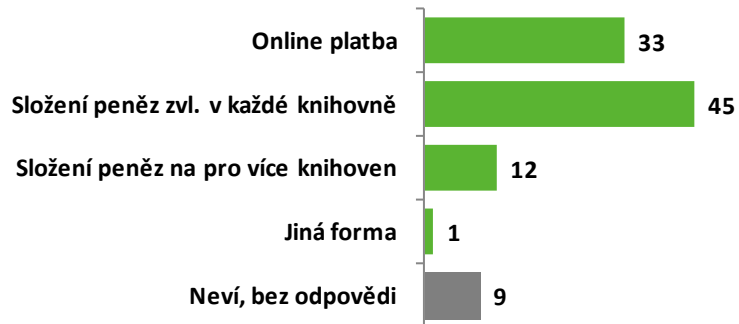
Identifikační službu mojeID provozovanou společností CZ.NIC zná 35 % osob, přičemž přibližně třetina z nich tuto službu aktuálně využívá. Jsou to častěji studenti a obecně mladí lidé do 29 let.

Do CKP by se pomocí služby mojeID bylo ochotno přihlásit 43 % osob. Z největší části jsou to osoby, které mojeID v současné době již využívají a také ti, kteří tuto službu alespoň znají. Návštěvníci, které mojeID neznají se buď k otázce nevyjádřili, nebo se přes ni nehodlají přihlašovat.

Platby za CPK

Preferovaný způsob platby v knihovnách

(n=1601, údaje v %)

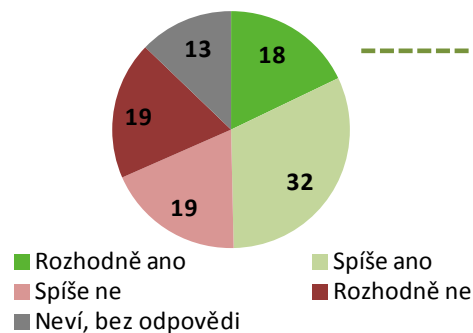
Při pohledu na způsob platby se jasně profilují 2 hlavní skupiny, které definuje jejich životní styl.

Studenti, lidé s VŠ vzděláním a vysokopříjmové skupiny by raději platili online. Takových je mezi návštěvníky 33 %.

Více osob by ale preferovalo platbu hotově zvláště v každé knihovně (45 %). Jsou to starší osoby, důchodci a nízkopříjmové skupiny obyvatel.

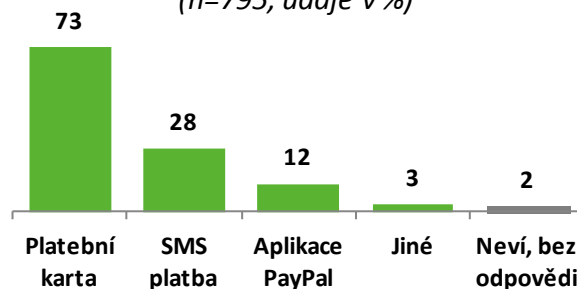
Zájem o online platby v knihovnách

(n=1601, údaje v %)

Způsob online platby

(n=795, údaje v %)

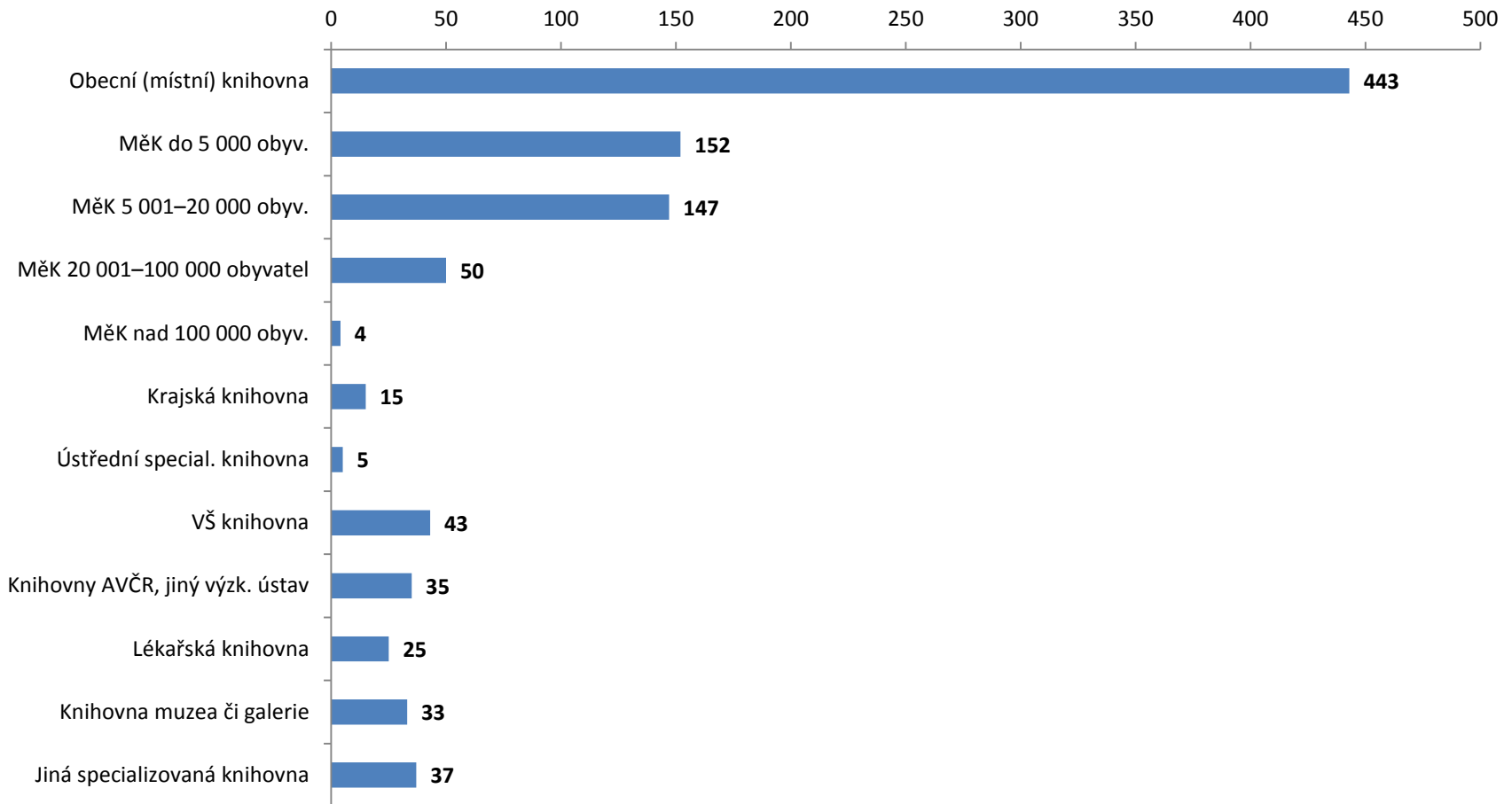
Zájem o online platby v knihovnách deklaruje polovina (50 %) osob. Jsou to samozřejmě ti, kteří online platby preferují, ale i část těch, kteří by raději platili hotově. Vycházíme přitom z toho, že pokud by byly služby podmíněny online platbou, pak by je i lidé, kteří takovou platbu nepreferují využili. **Pokud by byli lidé ochotni platit online, pak by se nejčastěji (73 %) jednalo o platební kartu.**

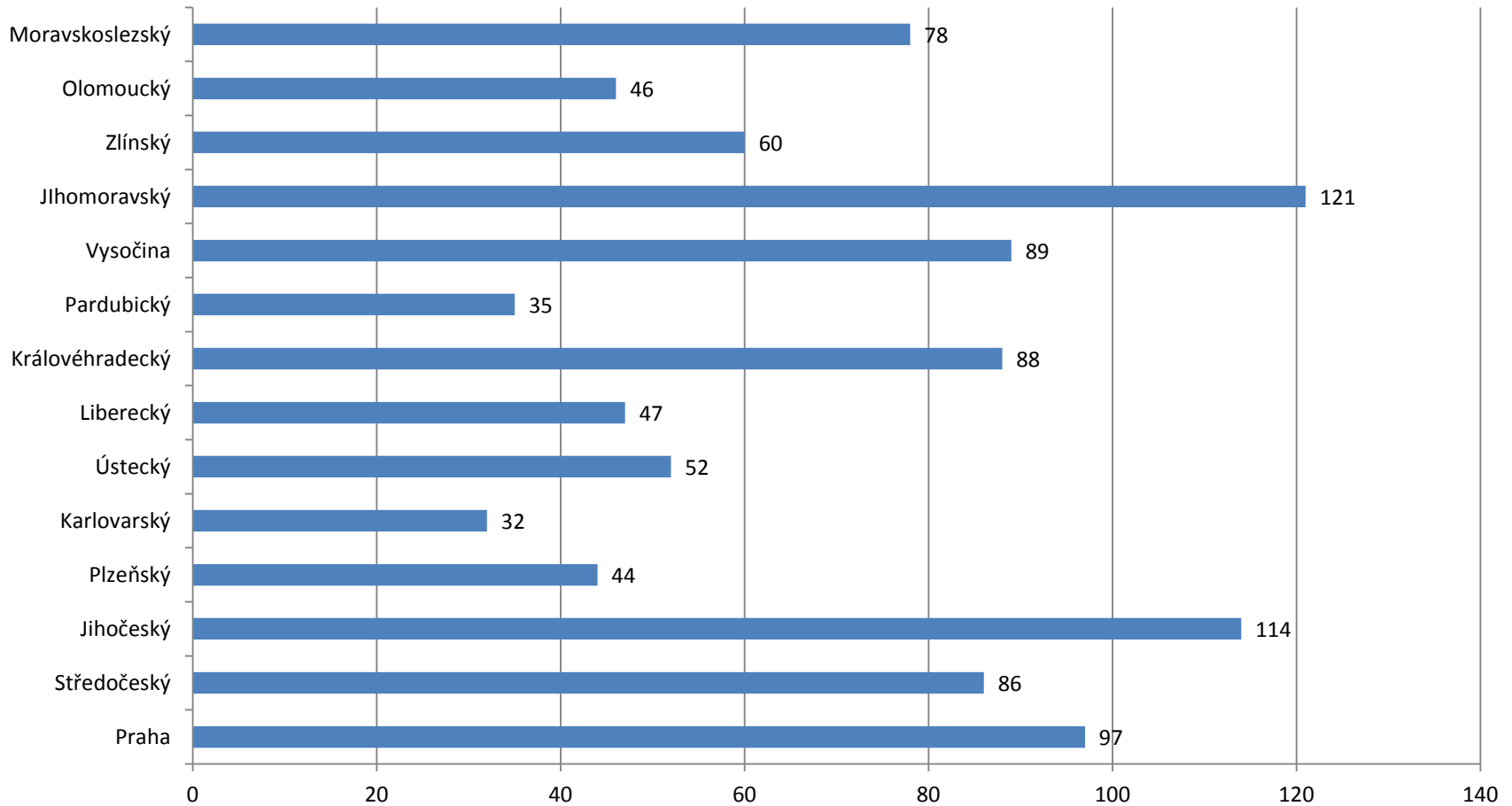
Průzkum potřeb knihoven

- **Příprava podkladů:** Pracovní skupina pro CPK
- **Konzultace:** I. Prázová
- **Provedení průzkumu:** Knihovnický institut NK ČR
- **Způsob sběru dat:** Online dotazníky

Počet zúčastněných knihoven podle typu

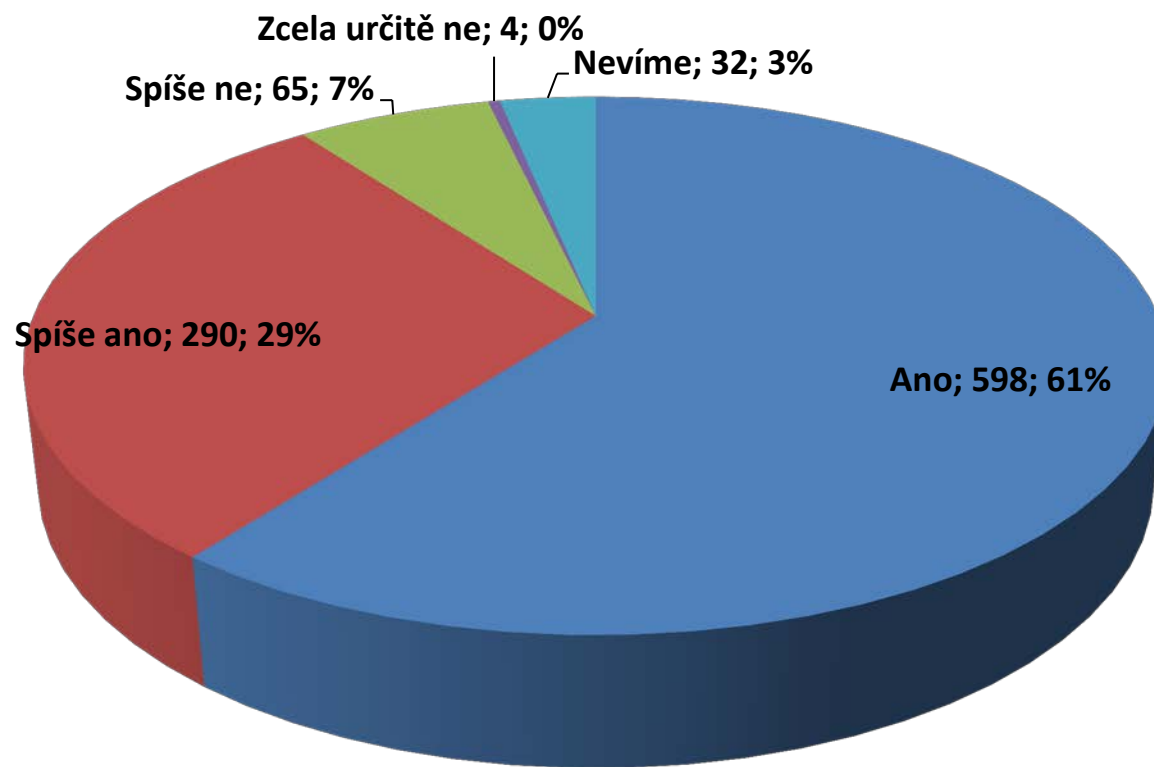

Počet zúčastněných knihoven podle kraje

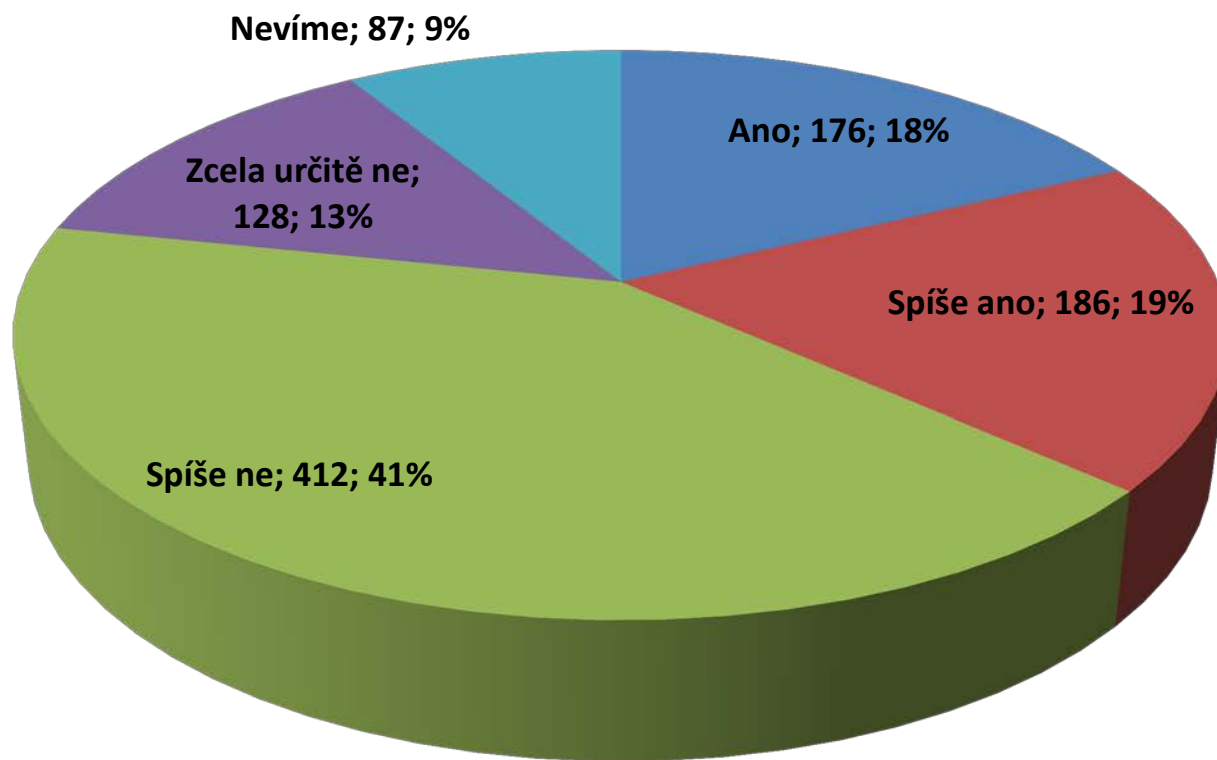
BLOK A: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A FUNKCE CPK

Ot. A01: Bude možnost získávat informace o dostupnosti dokumentů ve všech českých knihovnách a podmínkách jejich získání pro Vaše uživatele pro služby Vaší knihovny přínosem?

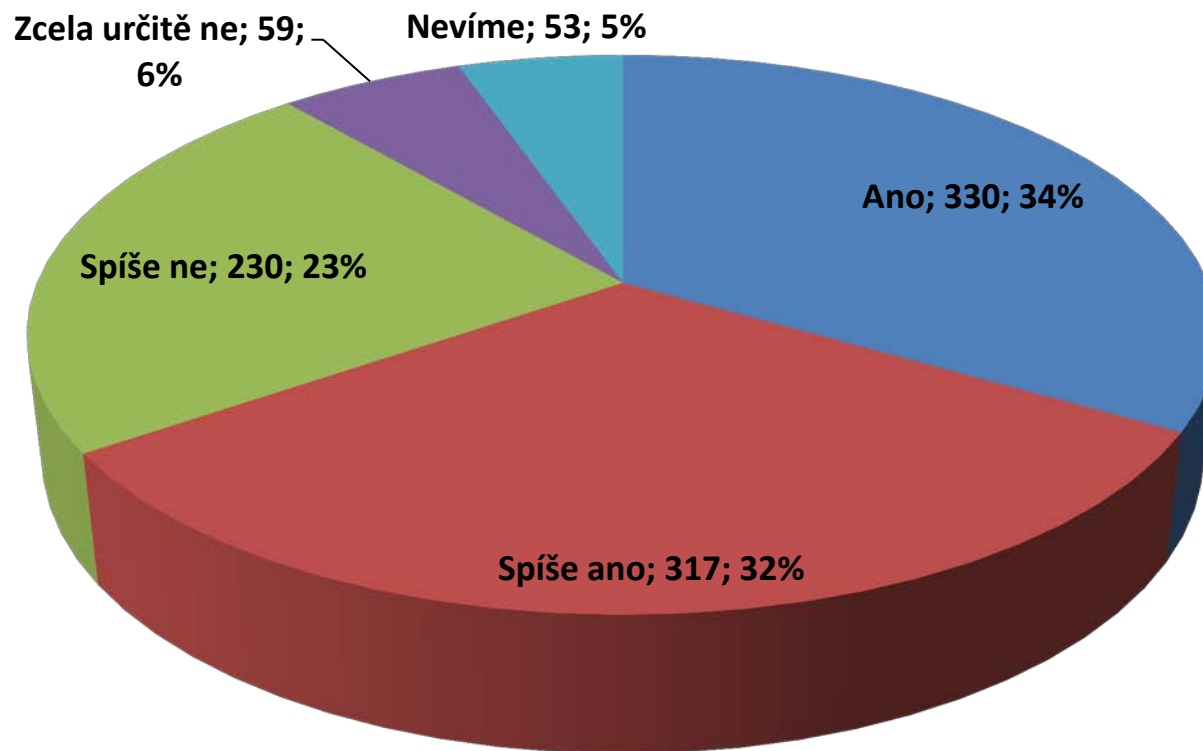
BLOK A: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A FUNKCE CPK

Ot. A02: Bude pro služby Vaší knihovny přínosem, pokud CPK bude prohledávat placené zahraniční (převážně odborné) zdroje?

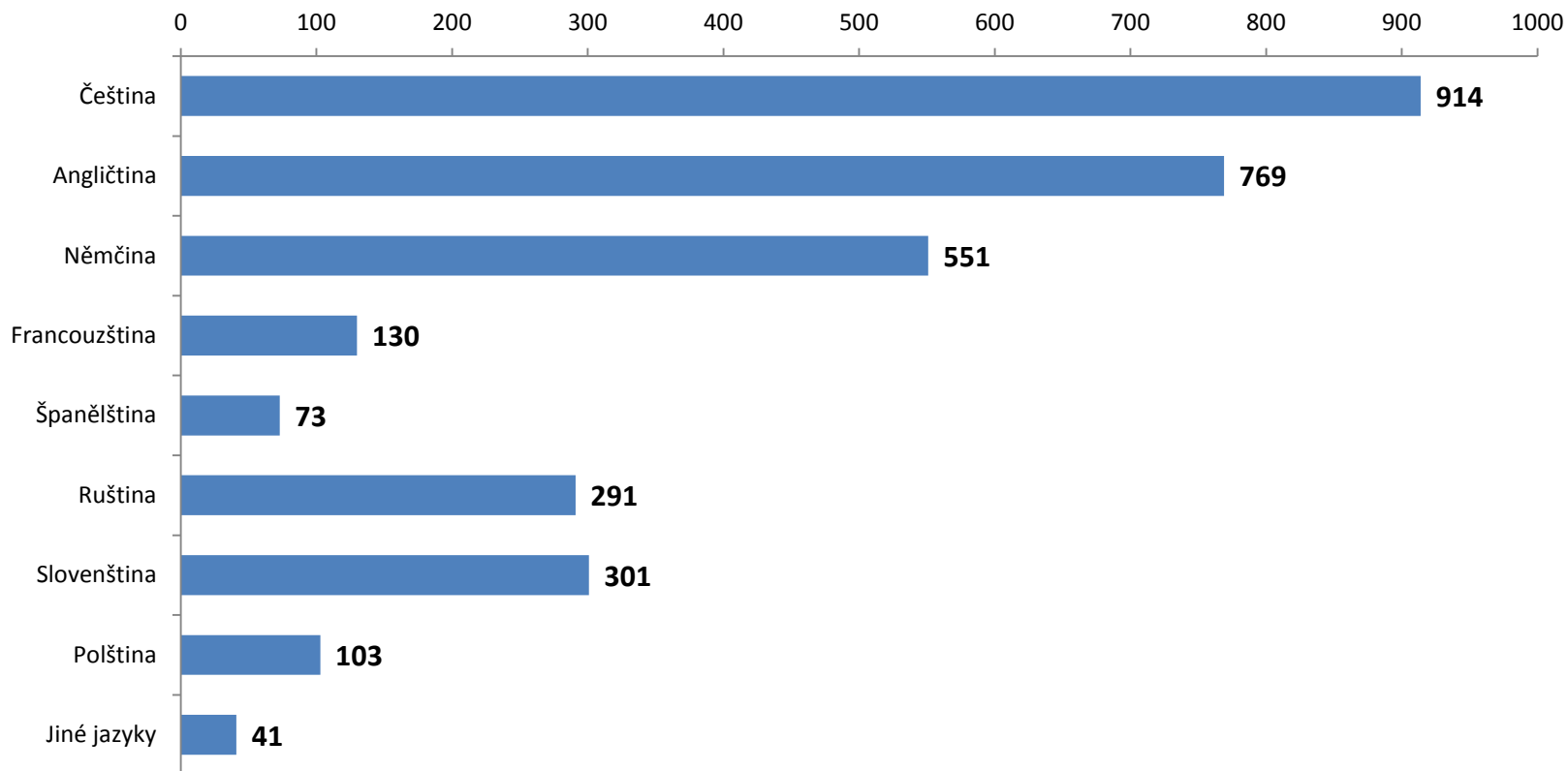
BLOK A: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A FUNKCE CPK

Ot. A03: Bude pro služby Vaší knihovny přínosem, pokud CPK bude prohledávat hlavní u nás vycházející deníky, týdeníky a další periodika a přepisy televizního a rozhlasového zpravodajství?

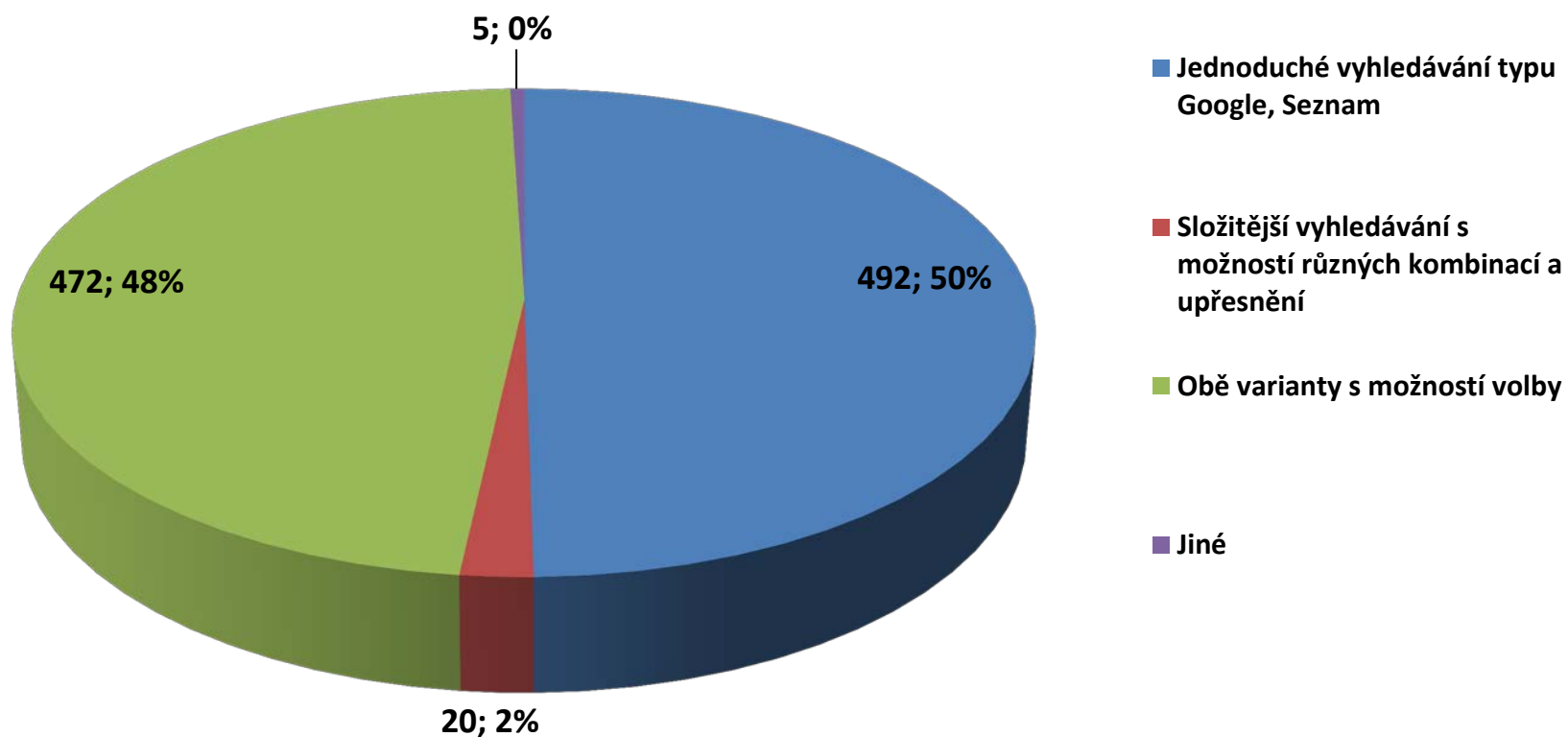
BLOK A: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A FUNKCE CPK

Ot. A04: Jaké jazyky jsou pro rozšíření služeb Vaší knihovny zajímavé?

BLOK B: VYHLEDÁVÁNÍ A DALŠÍ FUNKCE CPK

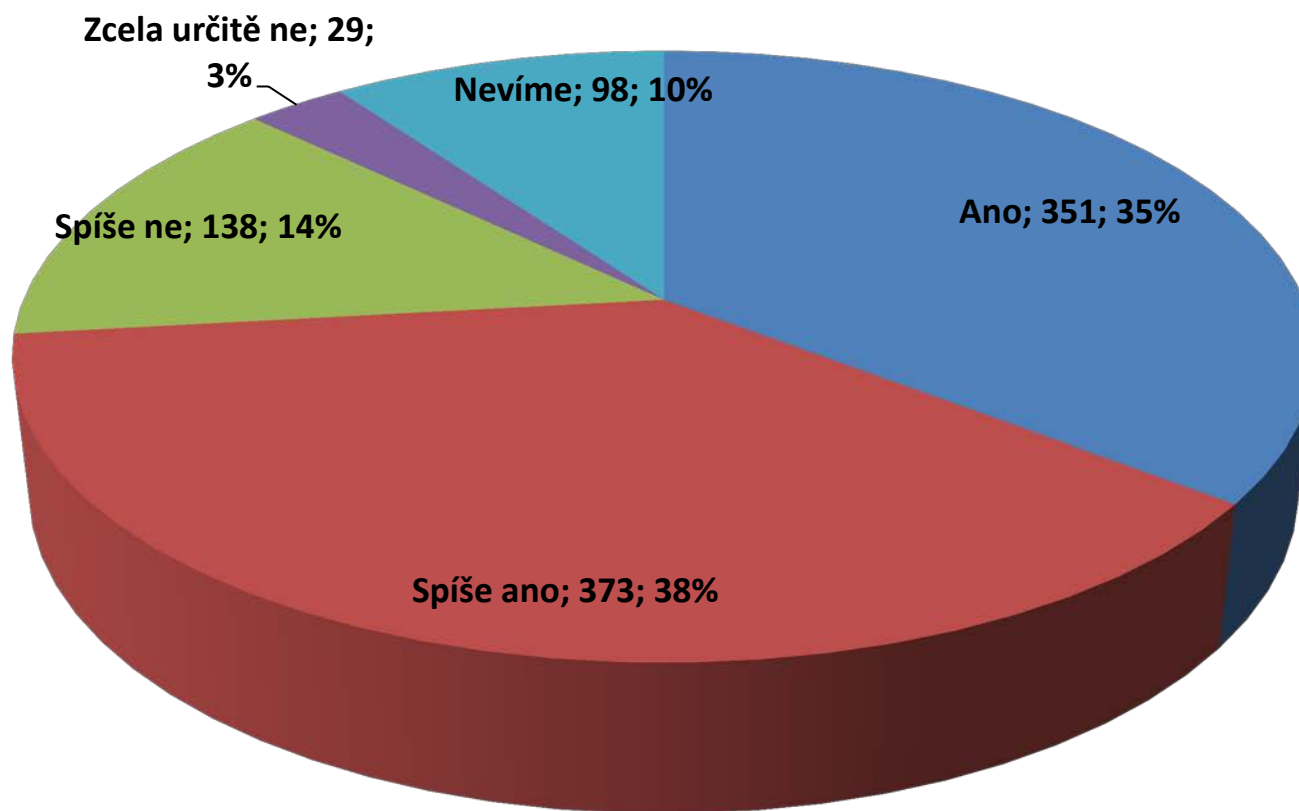
Ot. B01: Jaký typ vyhledávání Vašim uživatelům nabídnete?

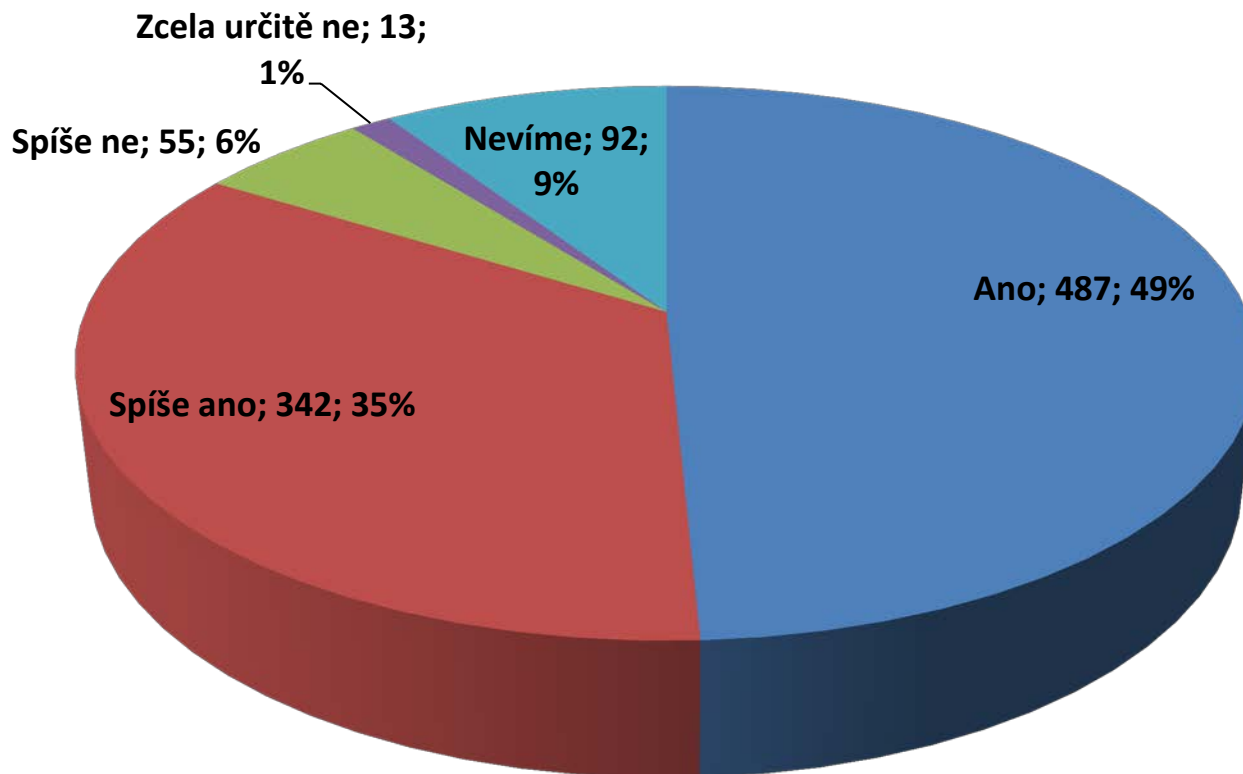
BLOK B: VYHLEDÁVÁNÍ A DALŠÍ FUNKCE CPK

Ot. B02: Bylo by pro Vás v CPK přínosem specializované vyhledávací rozhraní (advanced search) pro knihovníky?

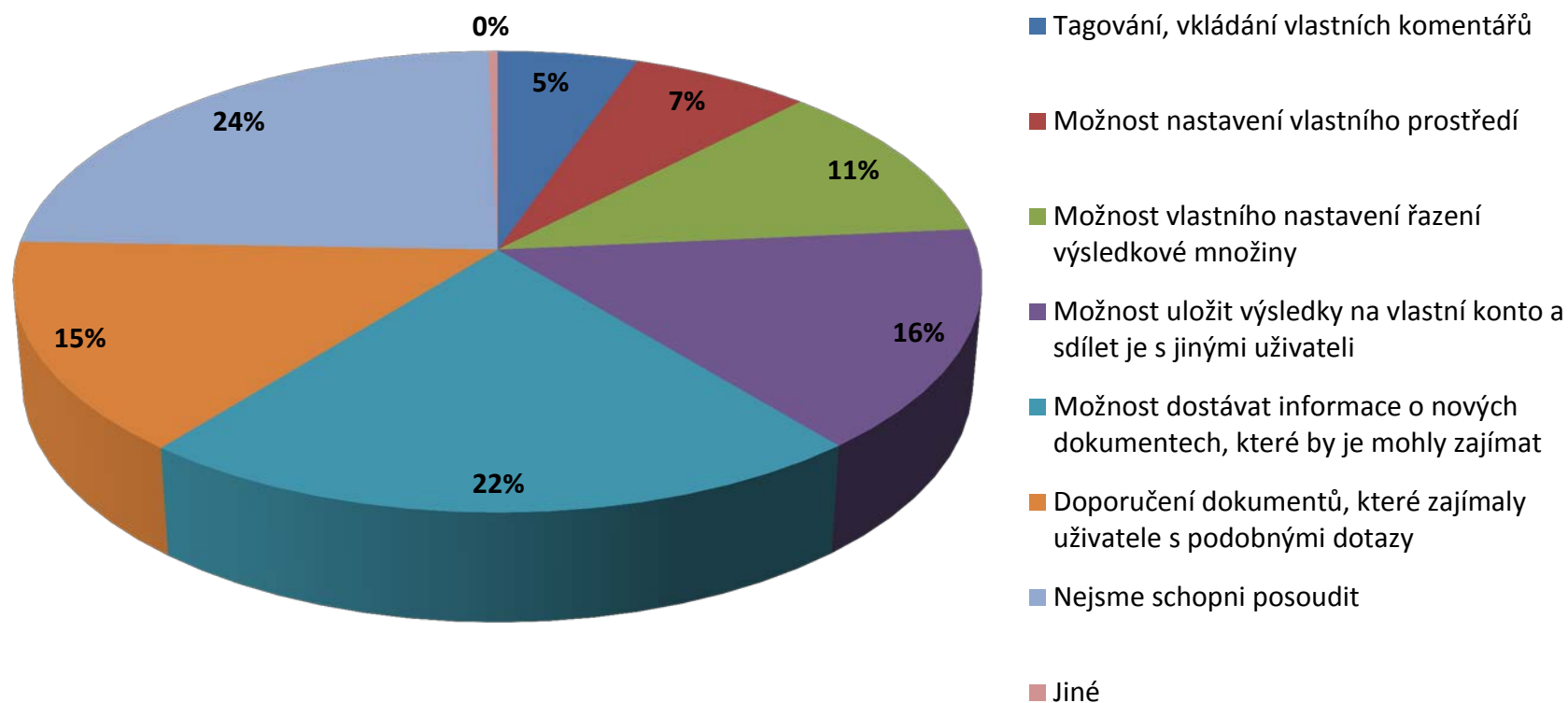
BLOK B: VYHLEDÁVÁNÍ A DALŠÍ FUNKCE CPK

Ot. B03: Mají být shodné výsledky deduplikovány?

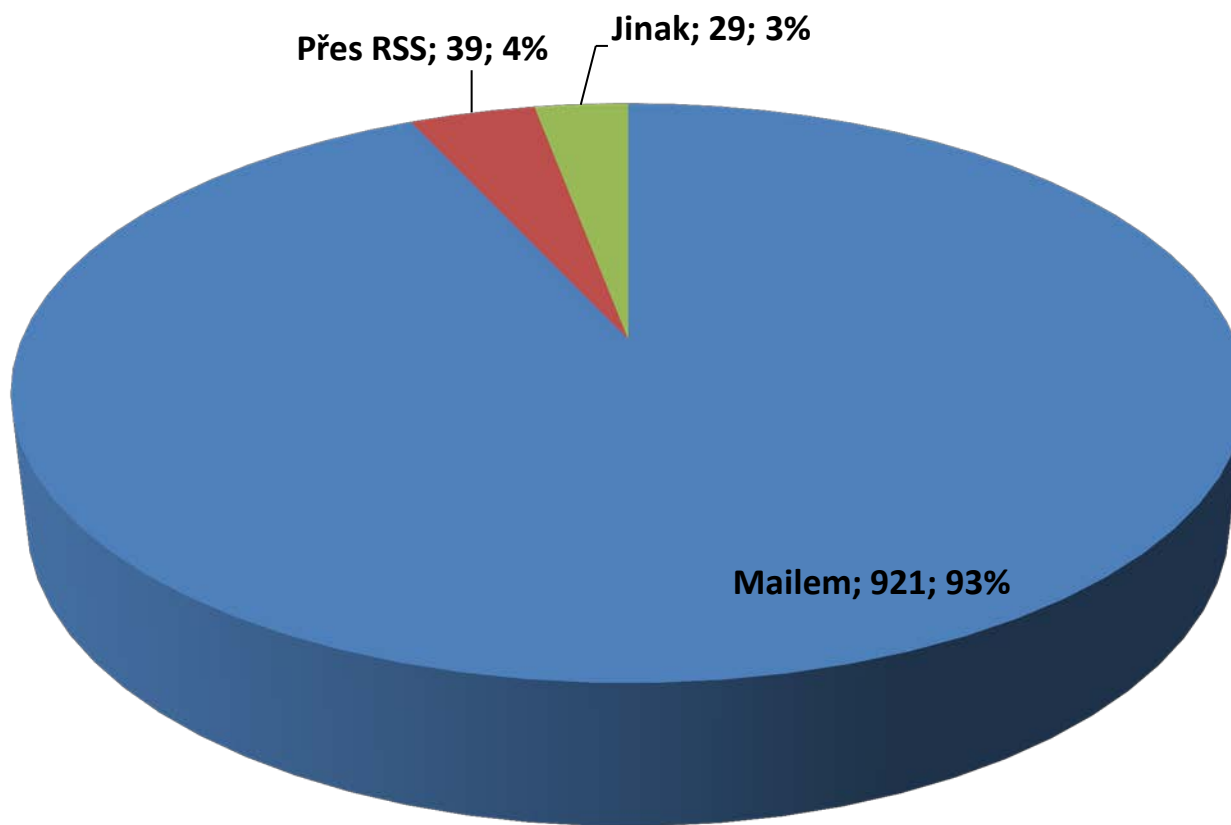
BLOK B: VYHLEDÁVÁNÍ A DALŠÍ FUNKCE CPK

Ot. B04: Které z následujících služeb CPK nabídnete Vaším uživatelům (označte, prosíme, všechny relevantní varianty)?

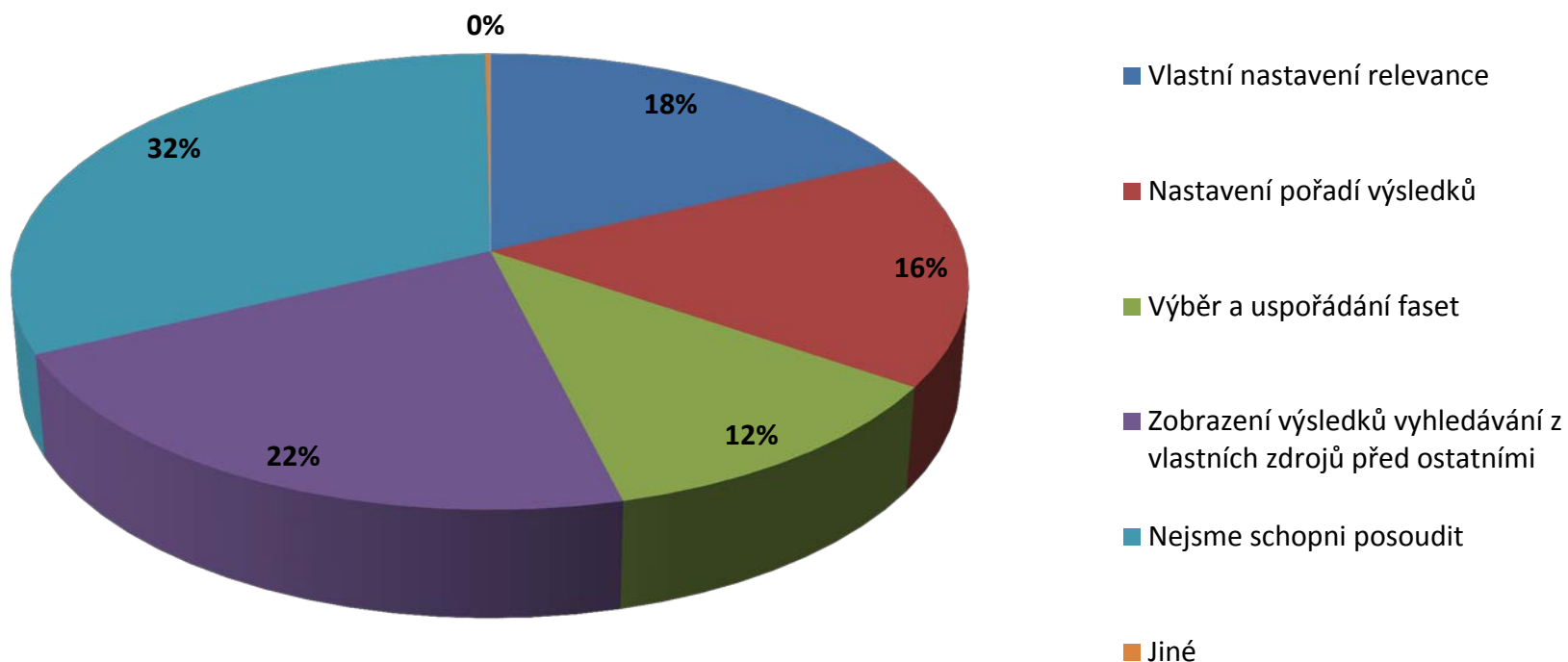
BLOK B: VYHLEDÁVÁNÍ A DALŠÍ FUNKCE CPK

Ot. B05: Jakou formu preferujete pro zasílání informací o dokumentech zajímavých pro Vaše uživatele?

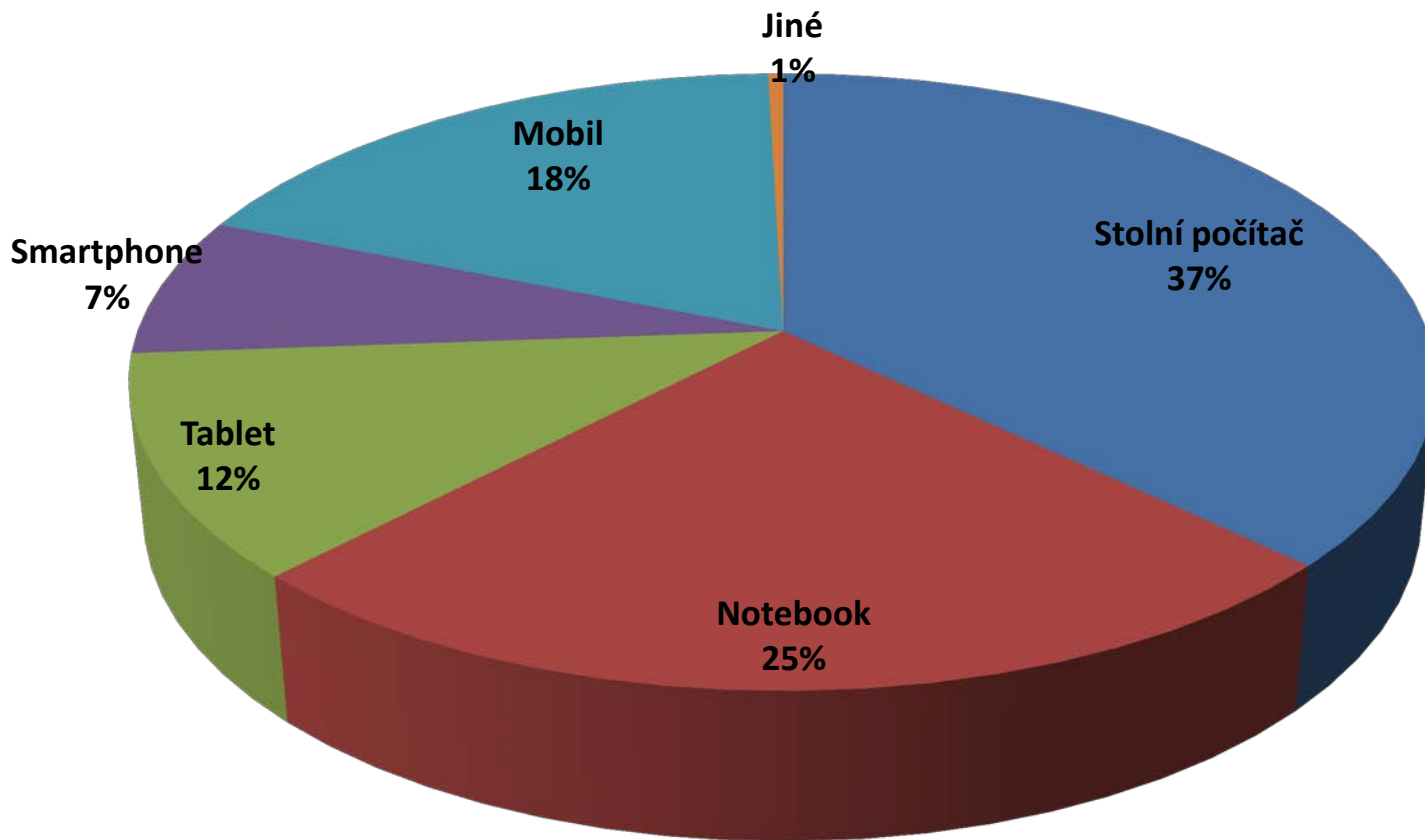
BLOK C: PARAMETRIZACE CPK

Ot. C01: U kterých parametrů považujete možnost vlastního nastavení za nezbytnou?

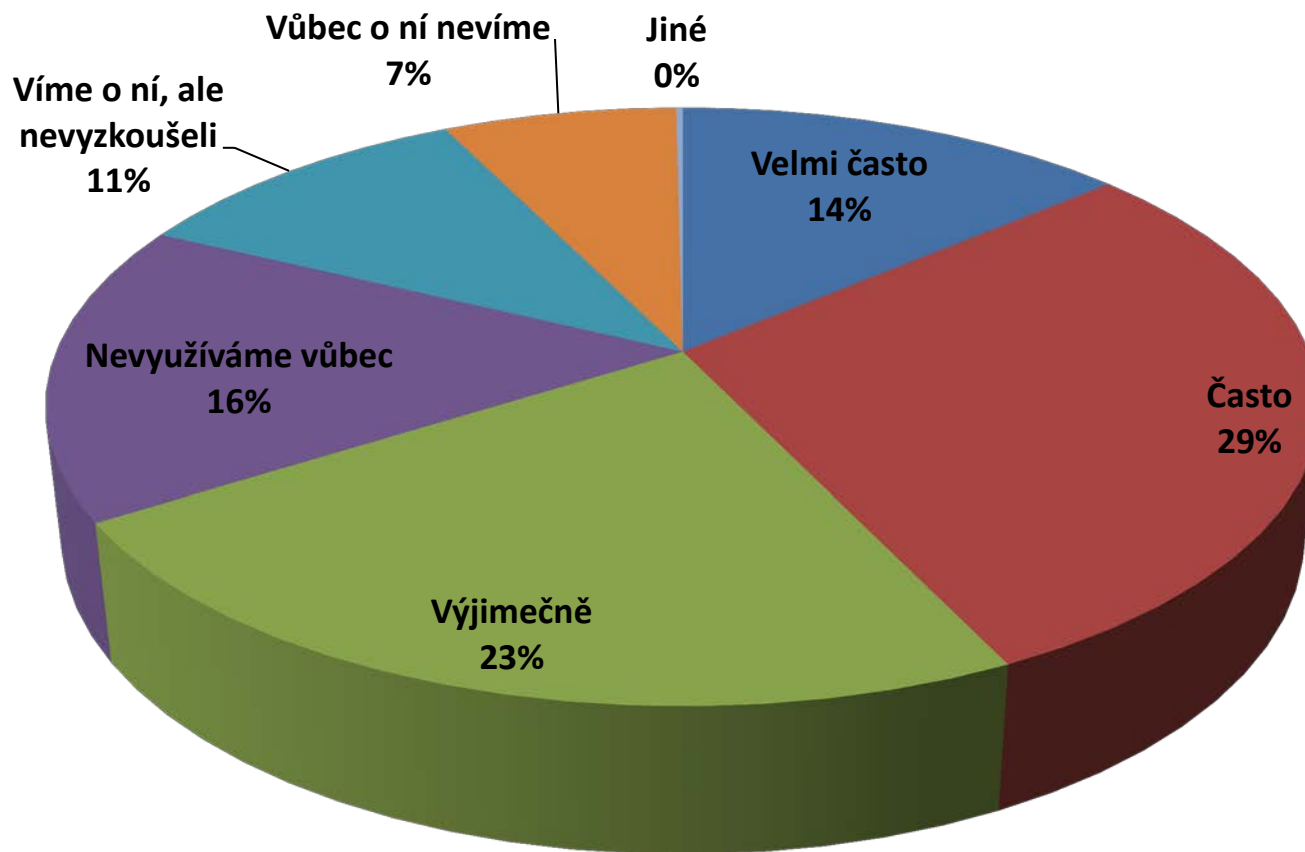
BLOK D: PŘIZPŮSOBENÍ ROZHRAŇÍ CPK PRO RŮZNÁ KONCOVÁ ZAŘÍZENÍ

Ot. D01: Která koncová zařízení Vaši uživatelé převážně používají?

BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

Ot. E01: Jak často využíváte Jednotnou informační bránu?

BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

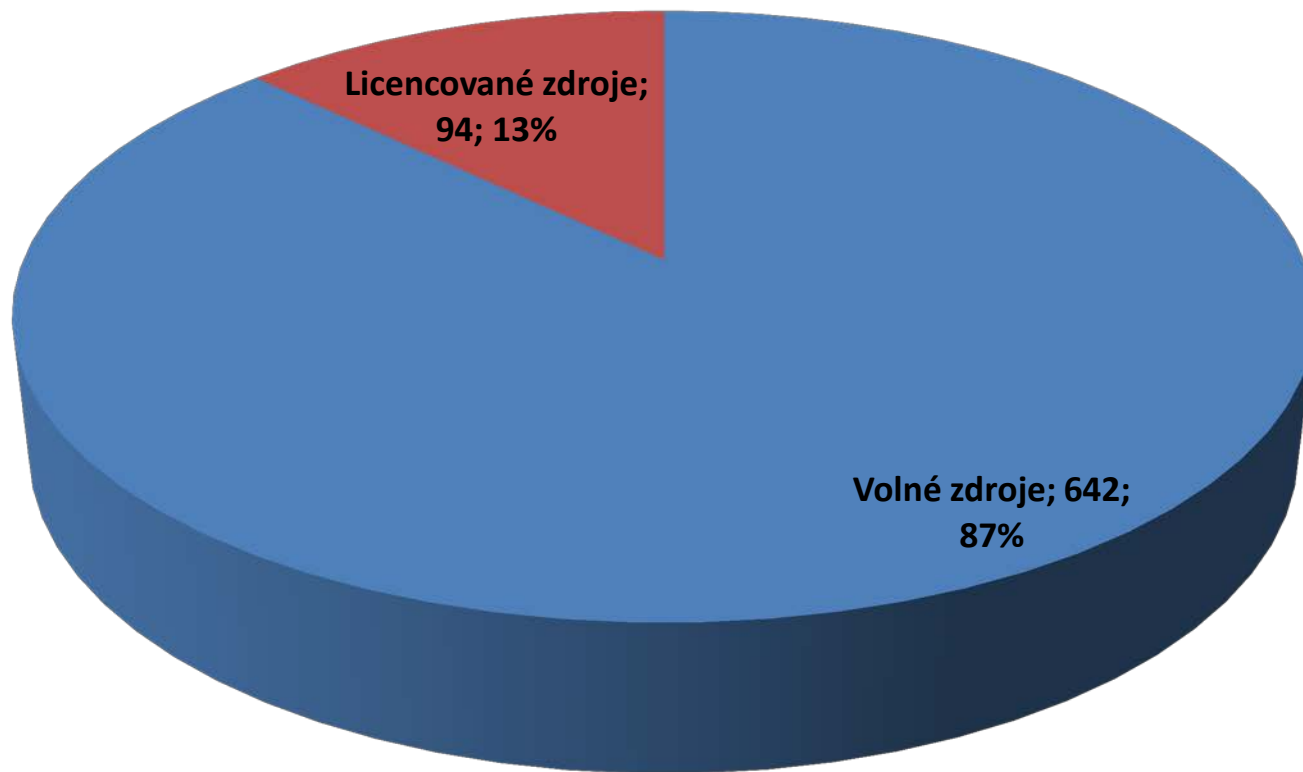
Ot. E02: Pokud jste v otázce E01 zvolili variantu 1-3, které zdroje (podle provenience) v JIB využíváte?

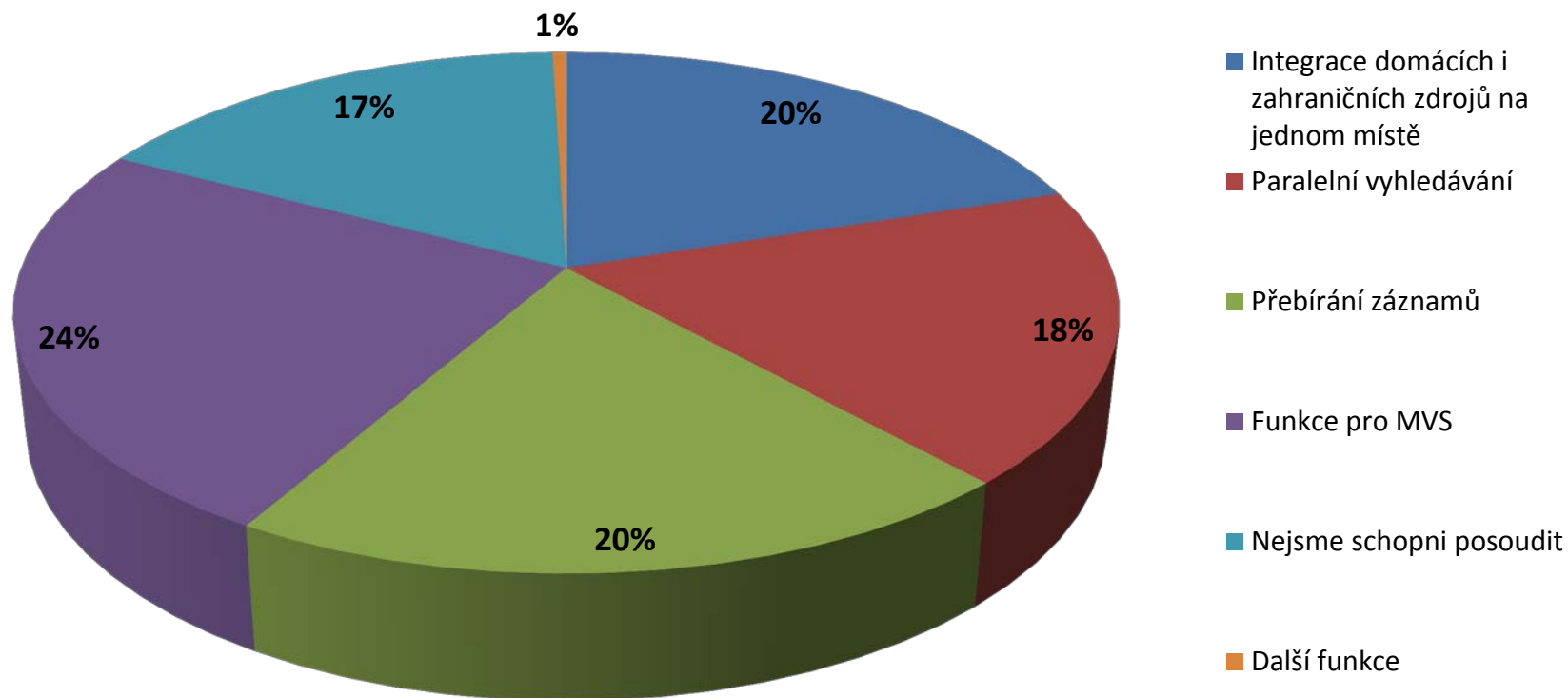
BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

Ot. E03: Pokud jste v otázce E01 zvolili variantu 1-3, které zdroje (podle dostupnosti) v JIB využíváte?

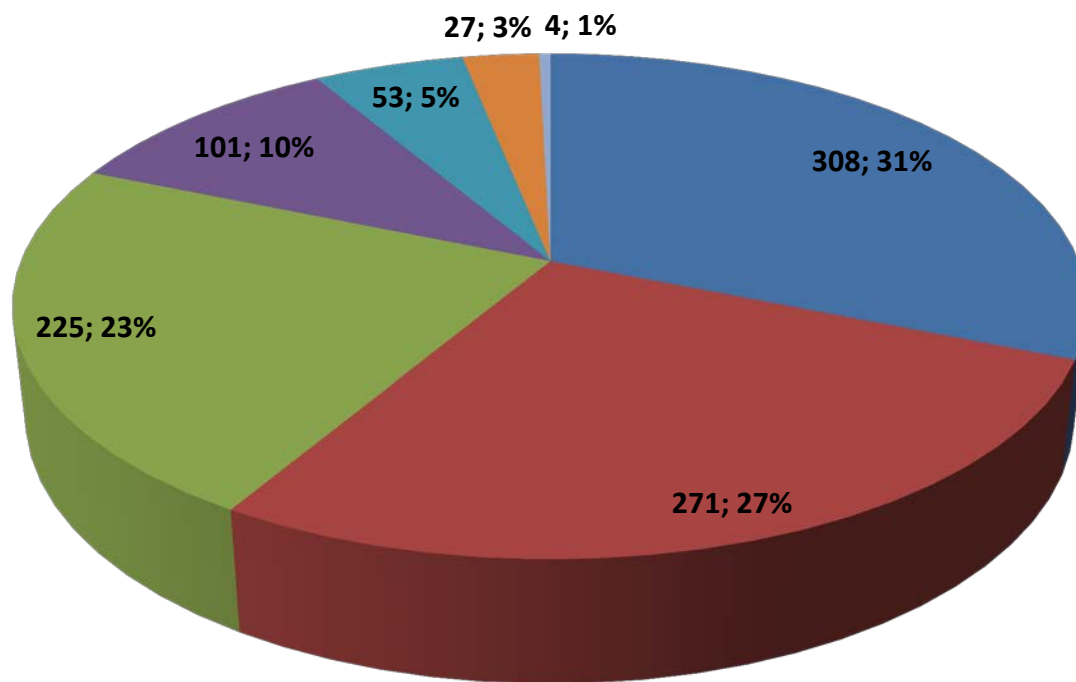
BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

Ot. E04: Pokud by CPK v budoucnu nahradil Jednotnou informační bránu, které funkce by musel mít?

BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

Ot. E05: Jak často využíváte Souborný katalog ČR?

■ Velmi často, tvoří neodmyslitelný základ našich služeb

■ Často

■ Výjimečně

■ Nevyužíváme ho v naší knihovně vůbec

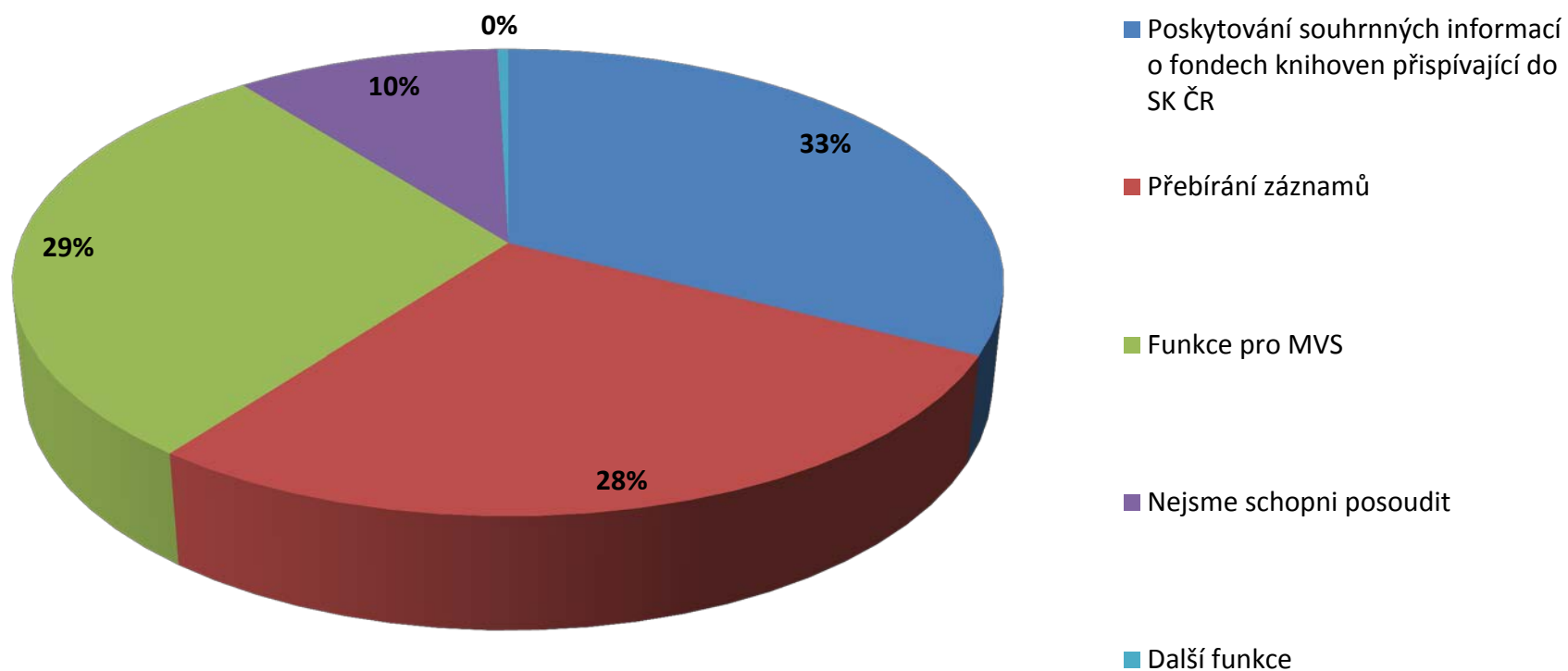
■ O jeho existenci víme, ale ještě jsme ho nevyzkoušeli

■ Vůbec o něm nevíme

■ Jiné, uveďte:

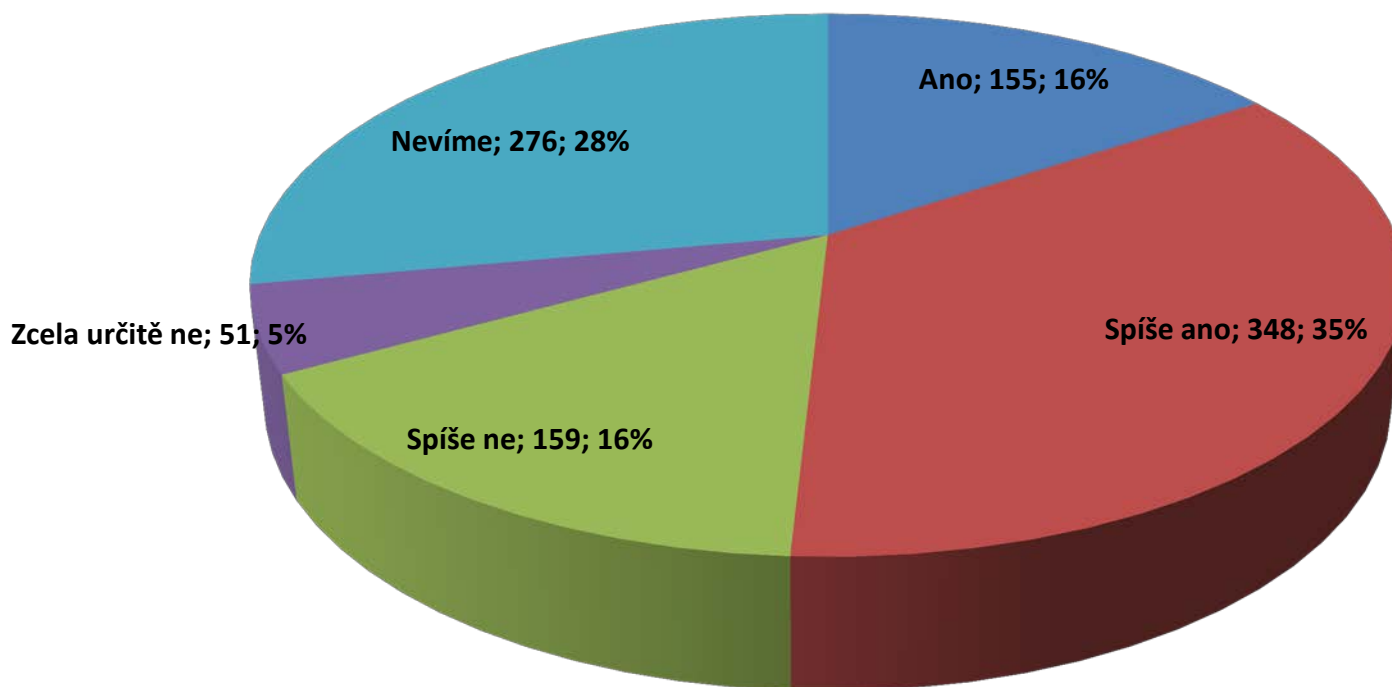
BLOK E: NAVAZUJÍCÍ PROJEKTY

Ot. E06: Pokud by CPK v budoucnu nahradil Souborný katalog ČR, které funkce by musel mít?

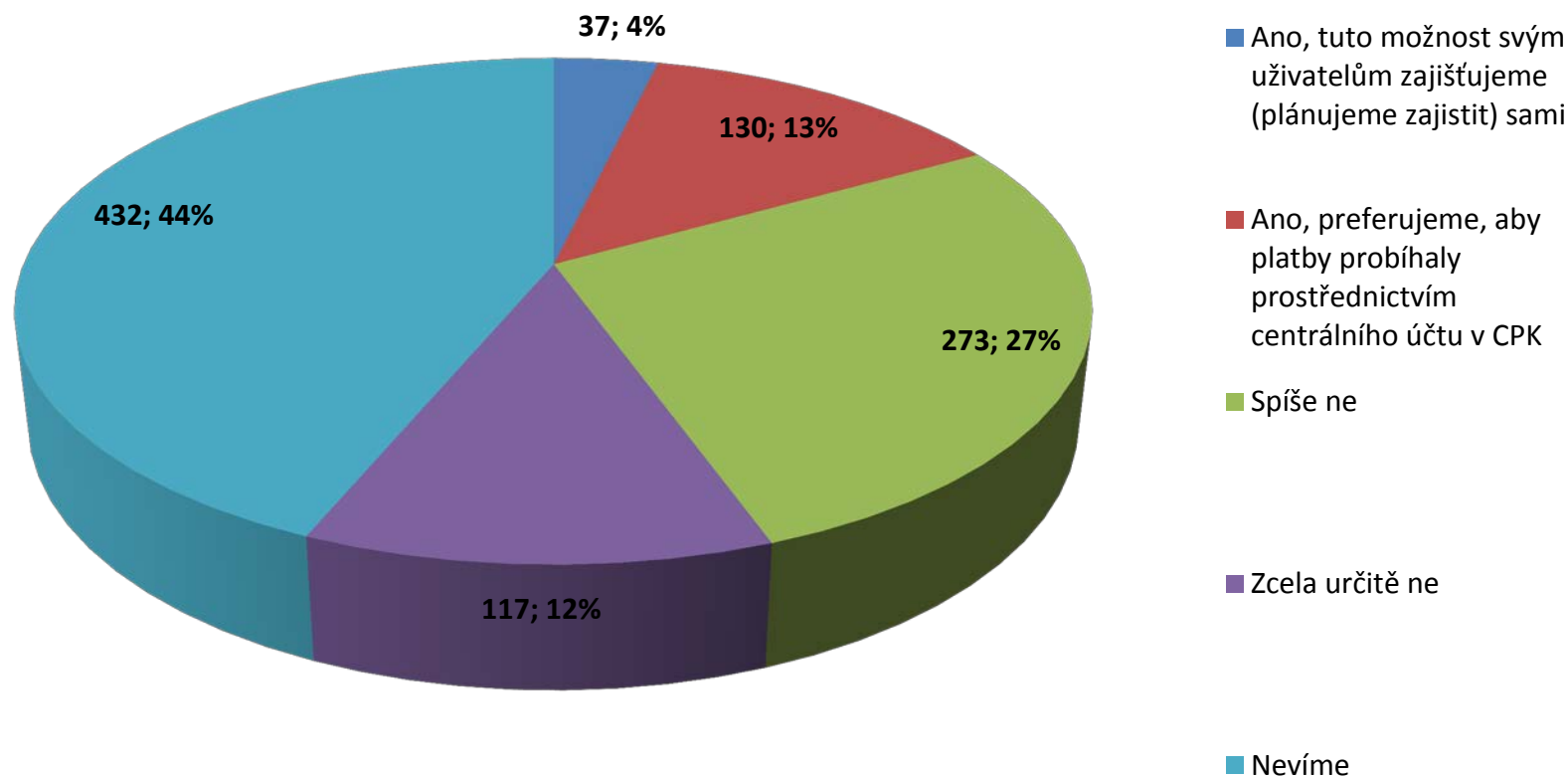
BLOK F: REGISTRACE A PLATBY

Ot. F01: Vytvoříte svým uživatelům podmínky pro přihlášení do celé sítě českých knihoven s možností využití jejich služeb?

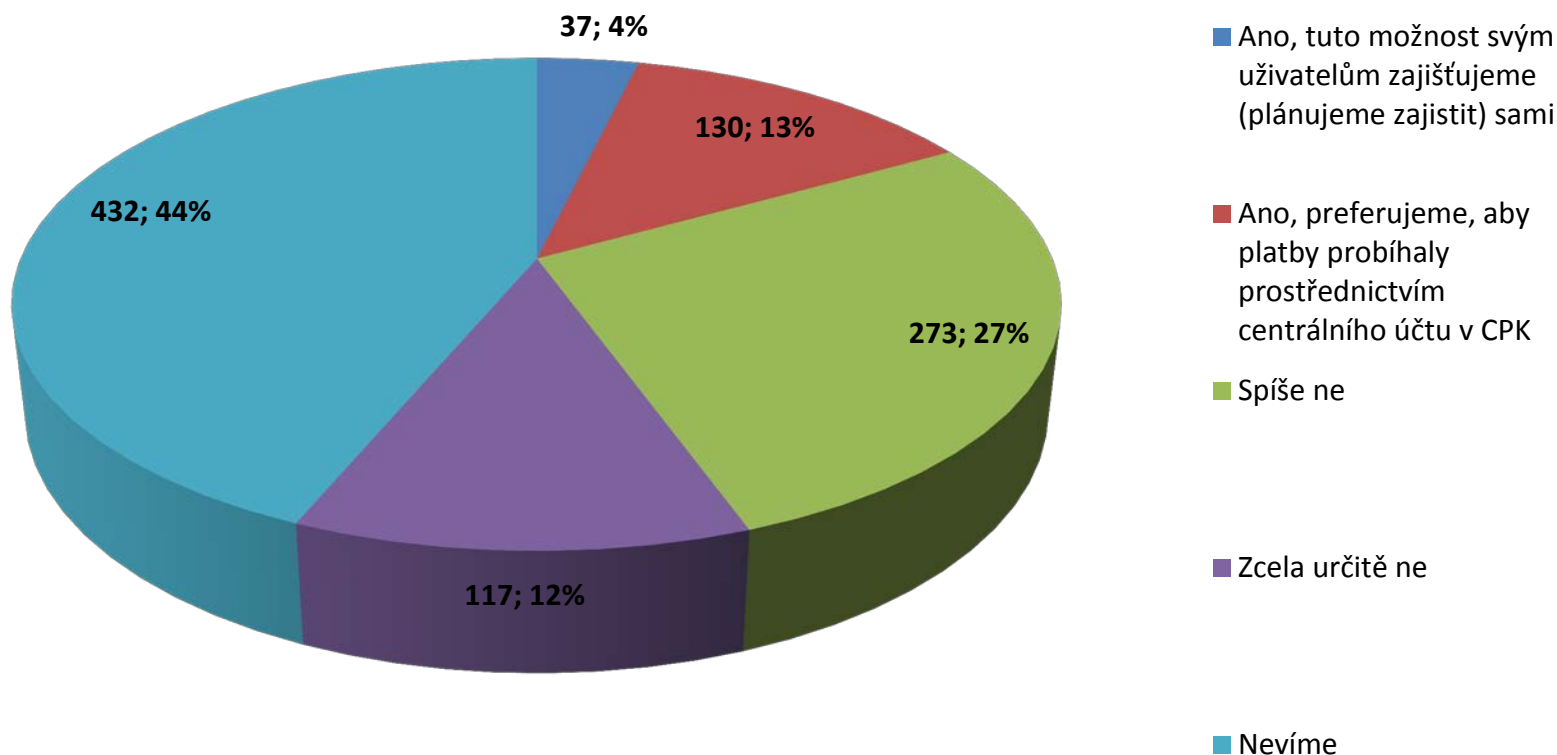
BLOK F: REGISTRACE A PLATBY

Ot. F02: Umožníte svým uživatelům platit za služby online?

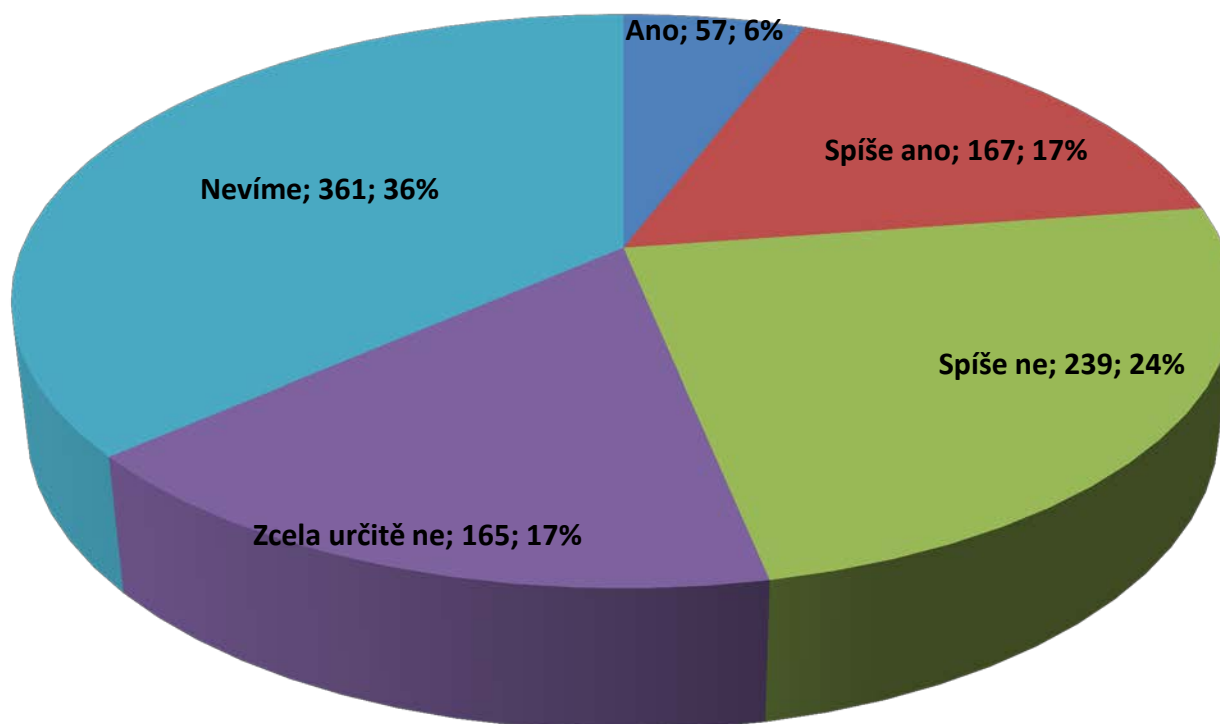
BLOK G: OVĚŘOVÁNÍ REGISTRACE

Ot. G01: Jste ochotní akceptovat registrace ověřené přes MojeID?

BLOK G: OVĚŘOVÁNÍ REGISTRACE

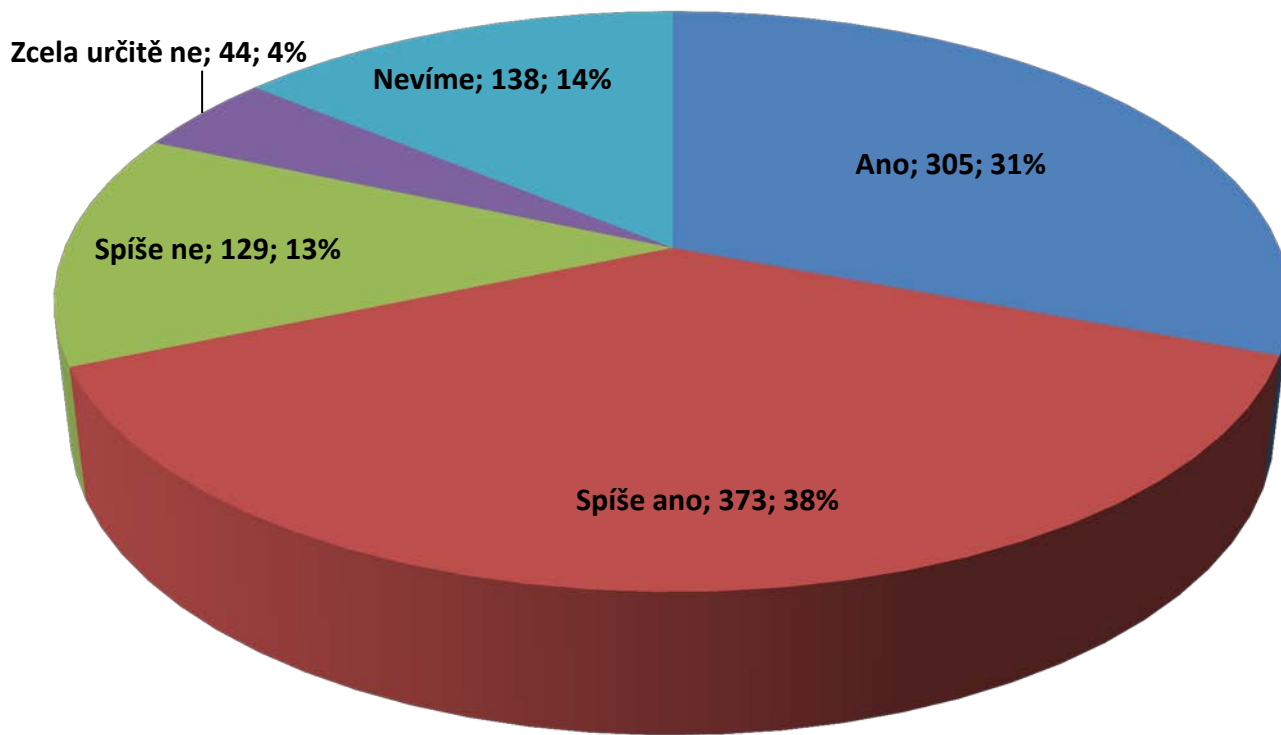
Ot. G02: Jste ochotní stát se ověřovacím místem MojeID?

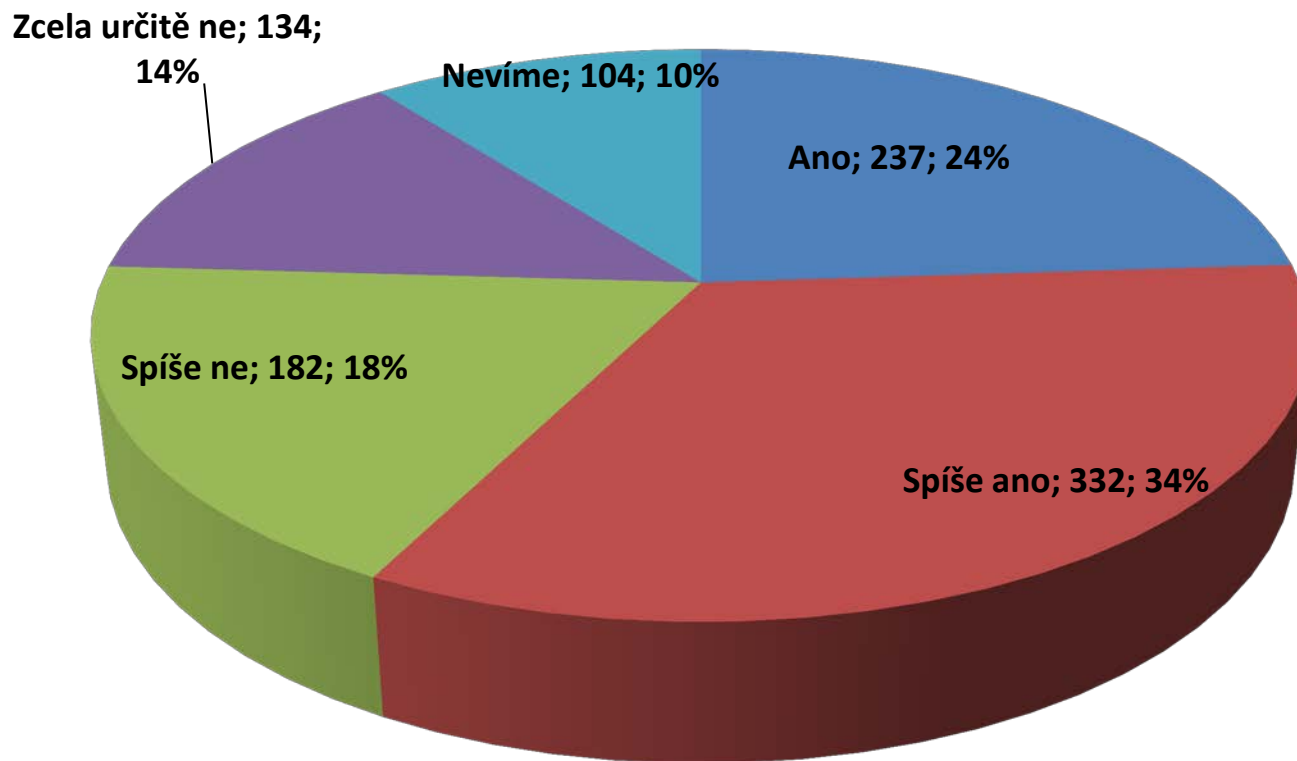
BLOK H: OCHOTA POSKYTNOUT SLUŽBY „CIZÍM“ UŽIVATELŮM

Ot. H01: Jste ochotni obsloužit čtenáře registrovaného v jiné knihovně (s ověřenou platnou registrací)?

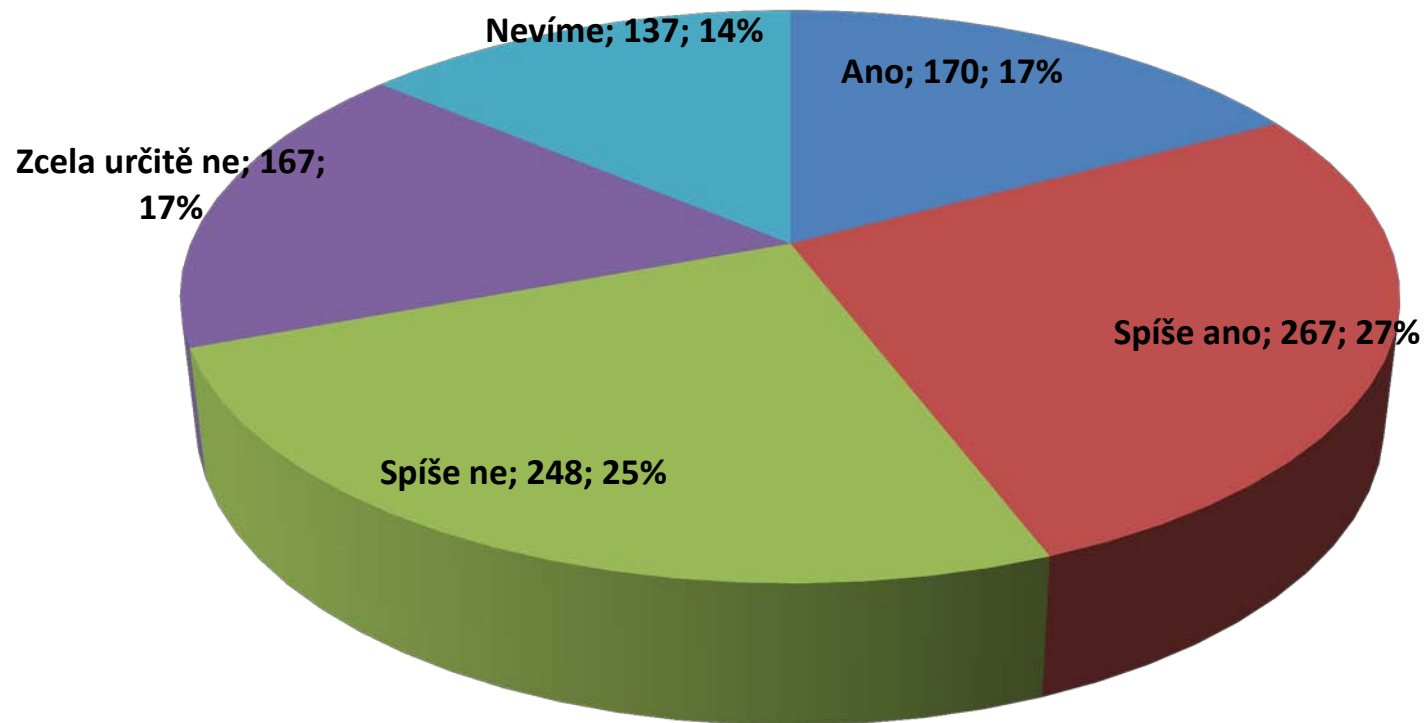
BLOK H: OCHOTA POSKYTNOUT SLUŽBY „CIZÍM“ UŽIVATELŮM

Ot. H02: Jste ochotni umožnit zaslání výpůjček čtenářům prostřednictvím České pošty (případně jiného nasmlouvaného doručovatele)?

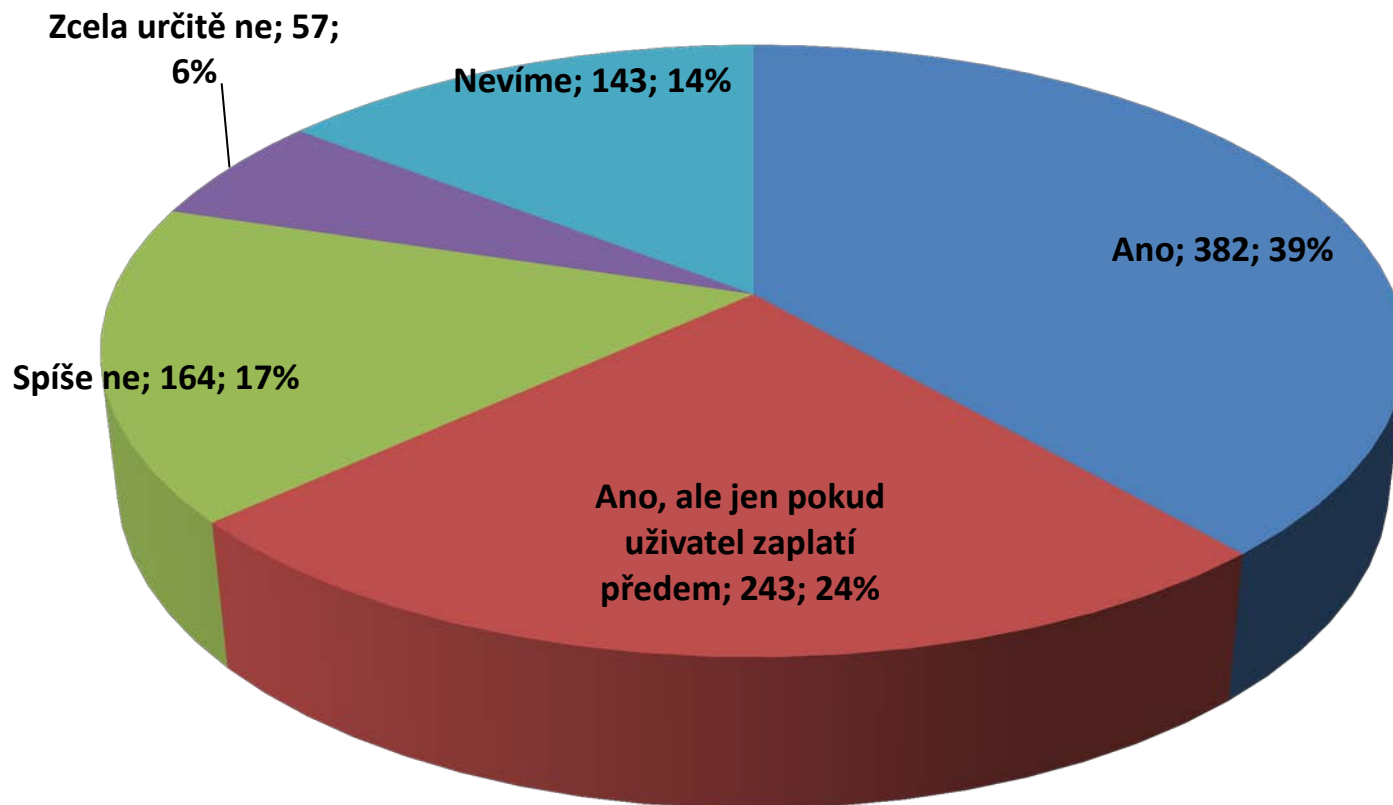
BLOK H: OCHOTA POSKYTNOUT SLUŽBY „CIZÍM“ UŽIVATELŮM

Ot. H03: Jste ochotni umožnit vracení výpůjček (samozřejmě s automatickým promítnutím do Vašeho systému) Vašich dokumentů v jiné spolupracující knihovně v ČR?

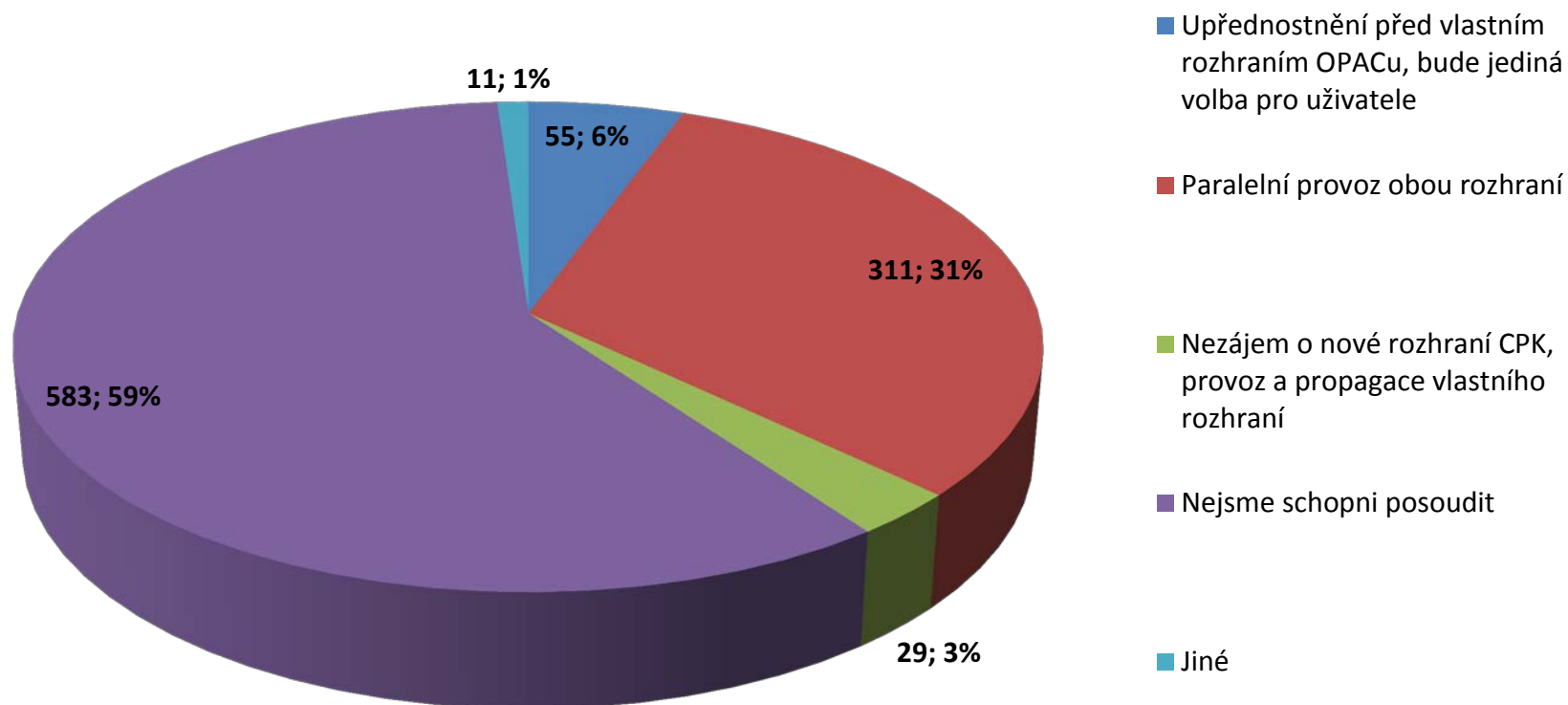
BLOK H: OCHOTA POSKYTNOUT SLUŽBY „CIZÍM“ UŽIVATELŮM

Ot. H04: Jste ochotni umožnit přímou rezervaci/objednávku uživatele na meziknihovní výpůjčku?

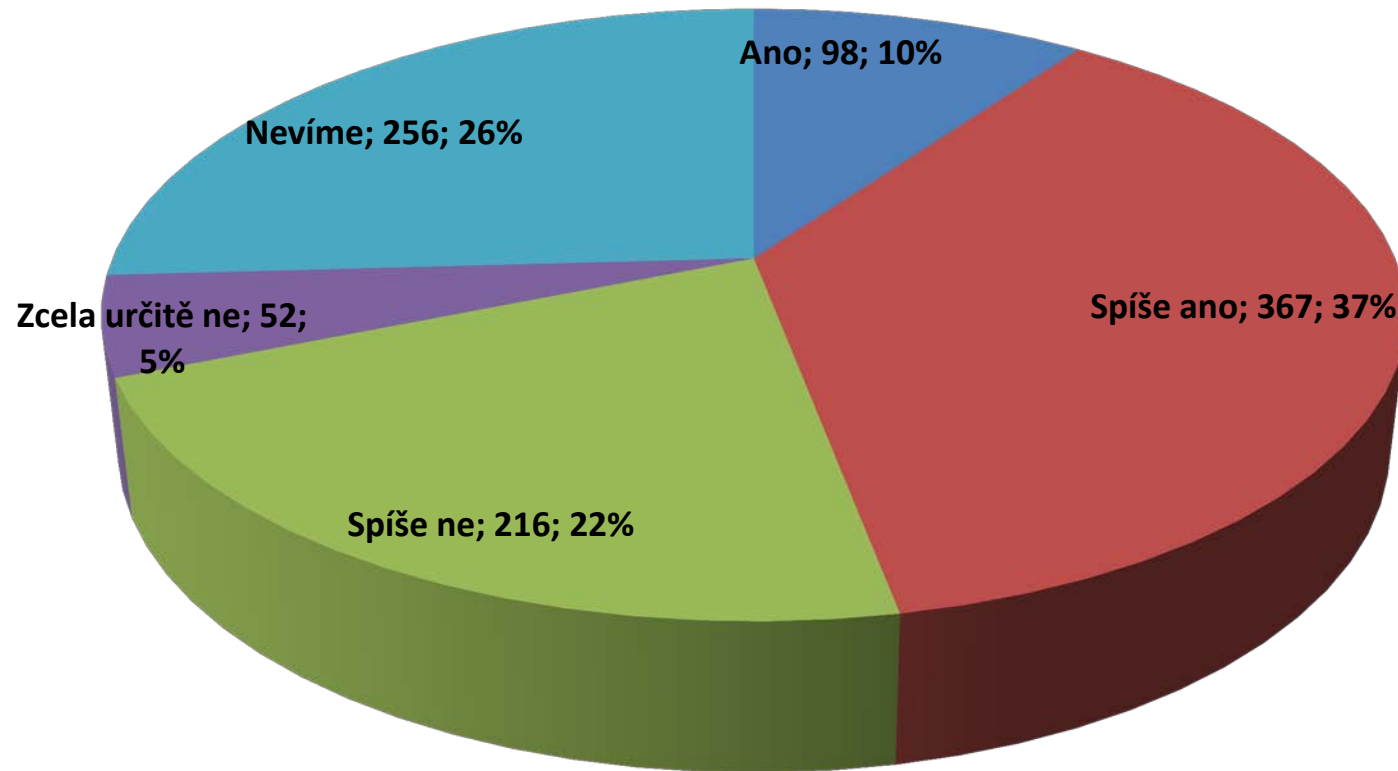
BLOK CH: VZTAH CPK A VAŠEHO KATALOGU

Ot. CH01: Pokud bude vyhledávací rozhraní CPK kvalitní, funkčně komplexní (včetně funkcí jako zajištění aktuální dostupnosti dokumentů, upřednostnění Vašich výsledků, přístup do čtenářského konta atd.) rychlé, bohaté na nové funkce a přizpůsobitelné, kterou z variant jeho využití zvolíte?

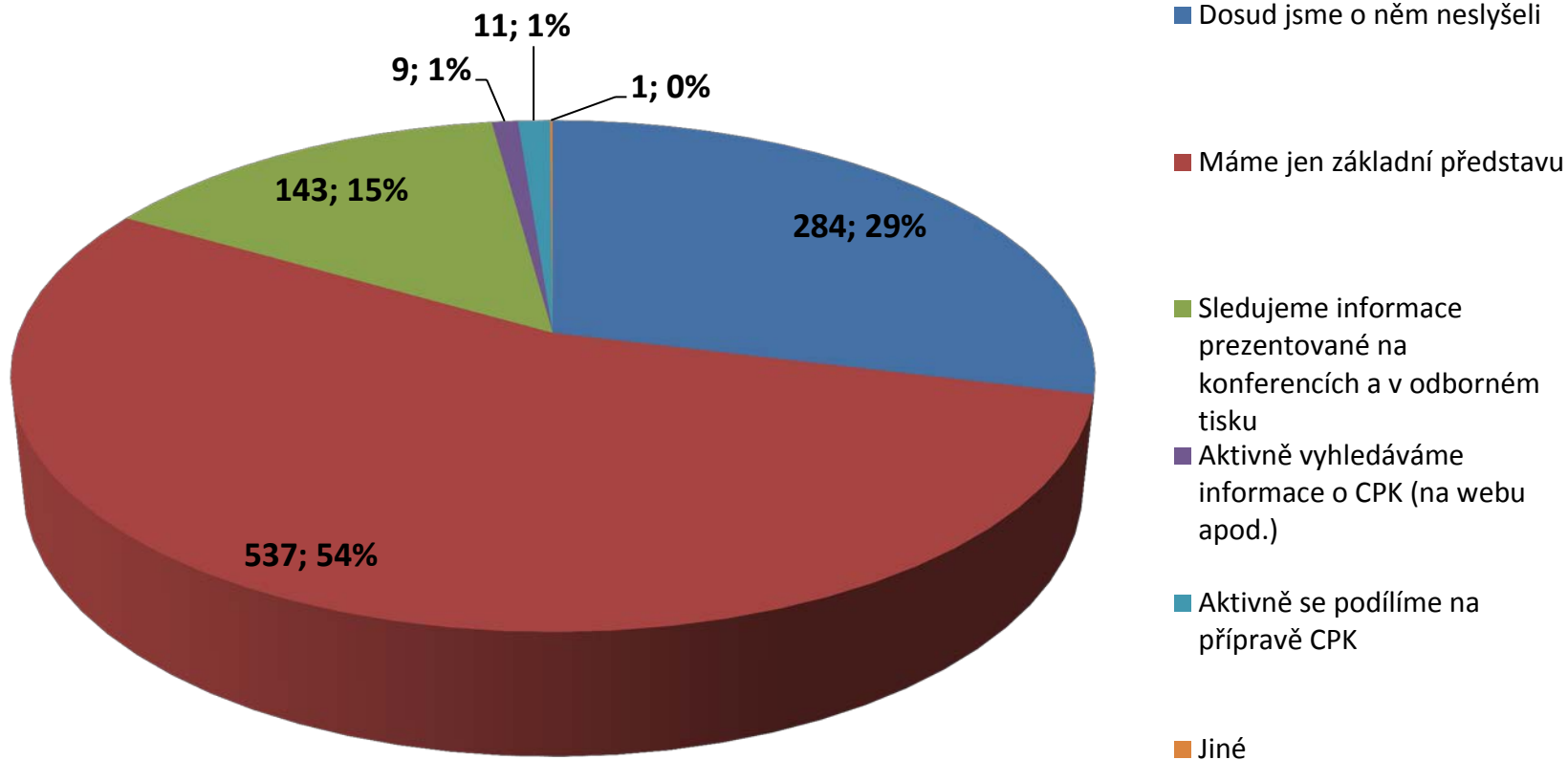
BLOK CH: VZTAH CPK A VAŠEHO KATALOGU

Ot. CH02: Budete se při rozhodování o volbě rozhraní řídit názorem svých uživatelů (např. na základě hlasování, analýzy logů atd.)?

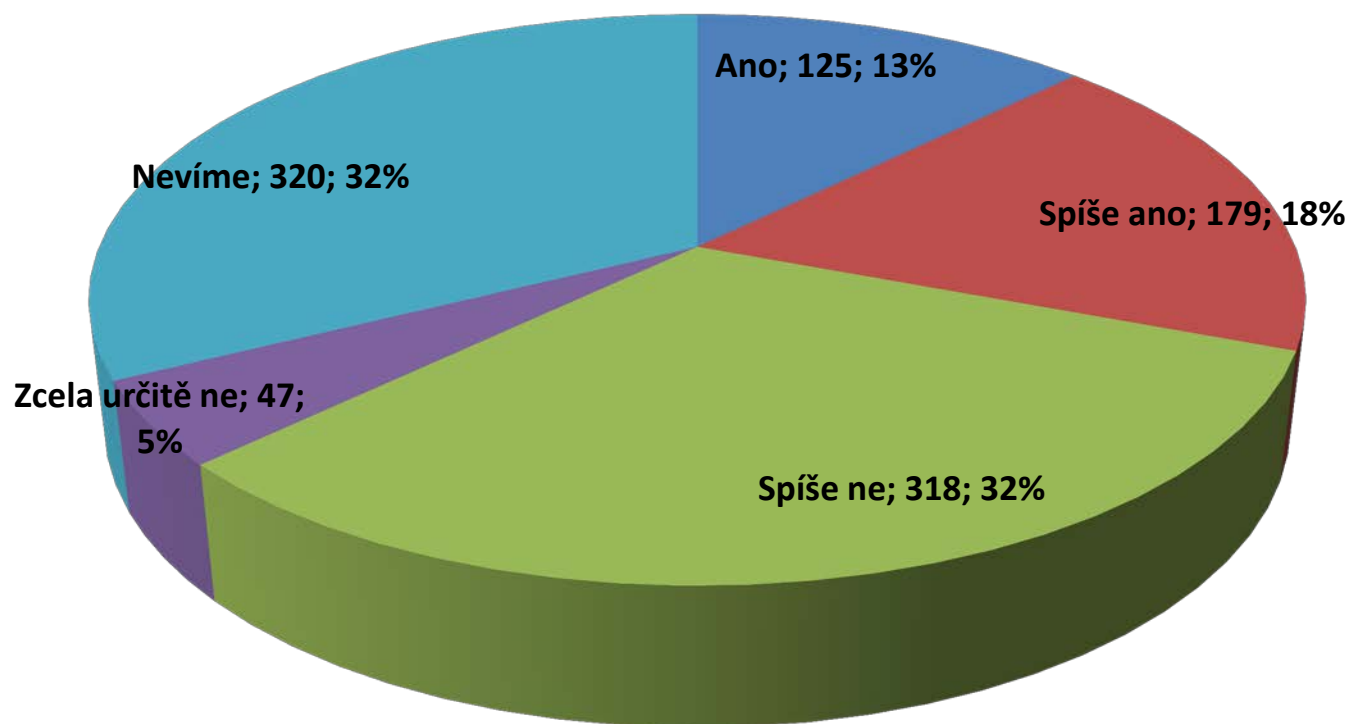
BLOK I: INFORMOVANOST O CPK

Ot. I01: Do jaké míry jste informováni o CPK a jeho přípravě?

BLOK I: INFORMOVANOST O CPK

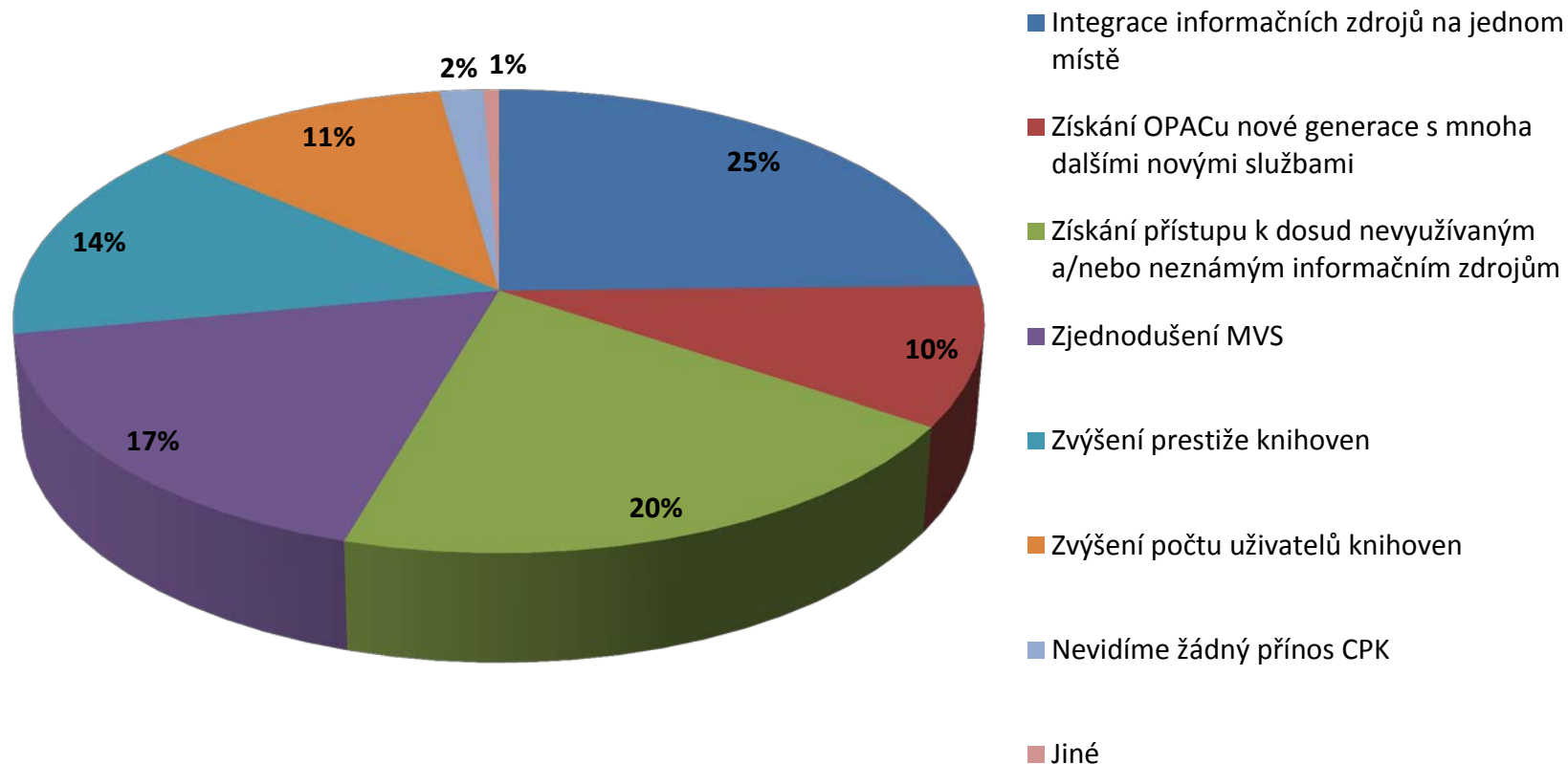
Ot. I02: Uvítali byste prezentaci CPK pro Vaši knihovnu?

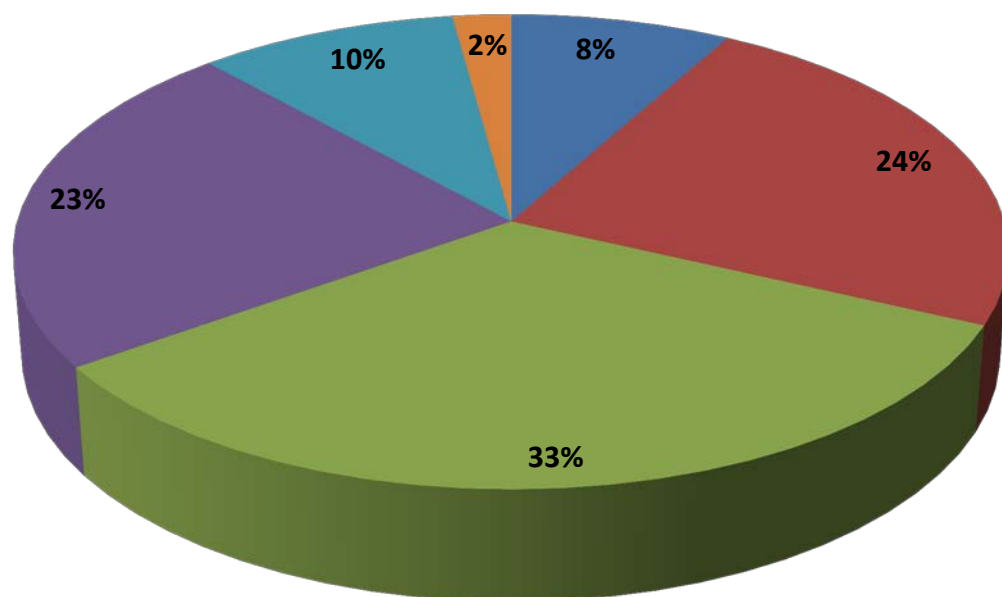
BLOK J: PŘÍNOS A RIZIKA SPOJENÉ S REALIZACÍ CPK

Ot. J01: Co považujete za významný přínos CPK?

BLOK J: PŘÍNOS A RIZIKA SPOJENÉ S REALIZACÍ CPK

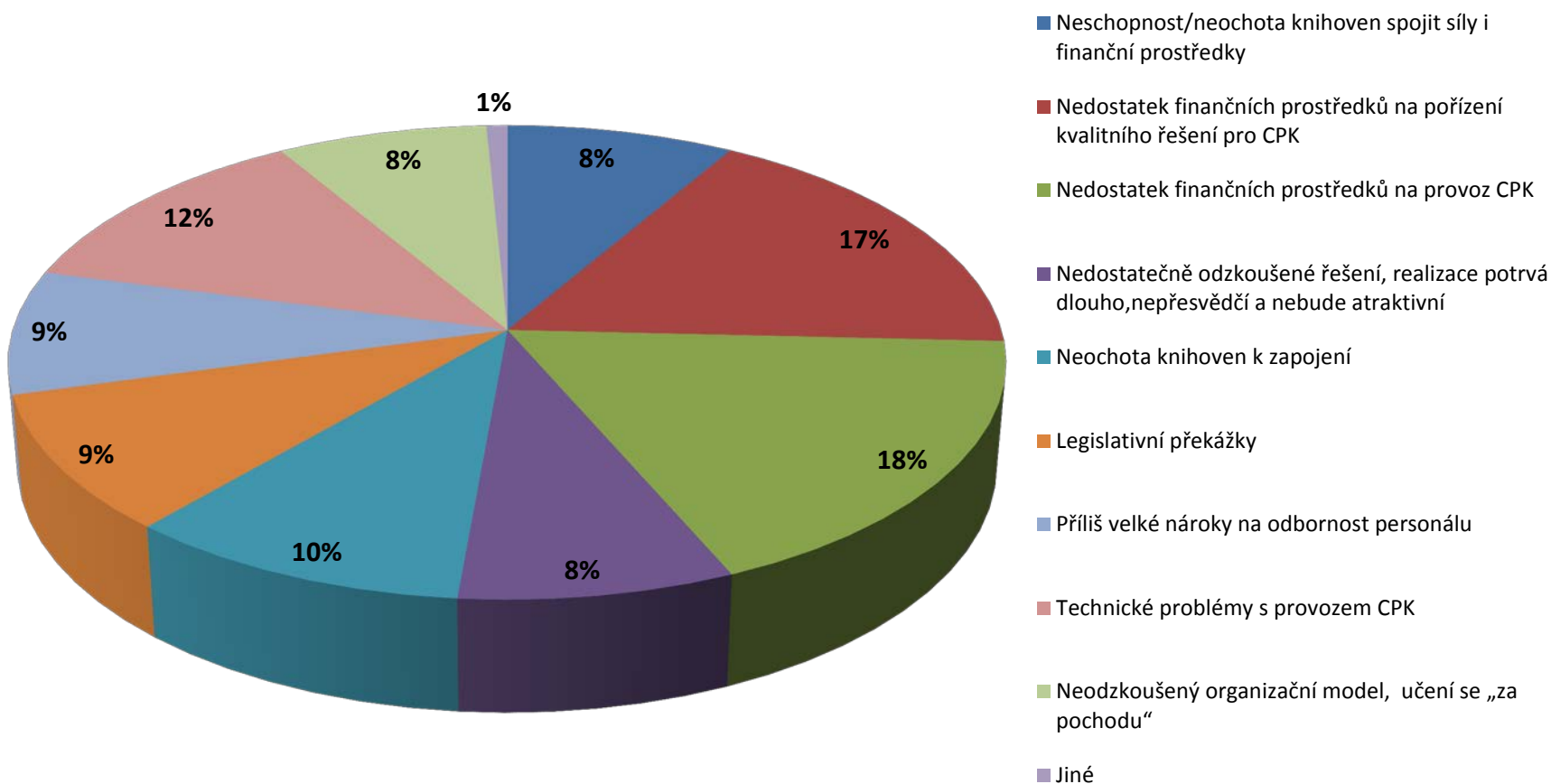
Ot. J02: Čeho se v případě nasazení CPK ve Vaší knihovně obáváte?

- Ztráta vlastní identity (naše knihovna se v Centrálním portálu ztratí)
- Větší nároky na služby, které nebudeme schopni personálně pokrýt
- Nutnost vynaložení dalších finančních prostředků
- Neschopnost technicky zvládnout zapojení do CPK
- Navržení CPK na míru pro zakládající knihovny, neochota zohlednit požadavky a specifika dalších přístupujících knihoven nebudou dostatečně zohledněny
- Jiné

BLOK J: PŘÍNOS A RIZIKA SPOJENÉ S REALIZACÍ CPK

Ot. J03: Co považujete za možné překážky realizace CPK?

Zajímavá porovnání obou průzkumů

Pro porovnání vytažena data pilotních knihoven

- **Zájem o CPK**
- **CPK a zahraniční zdroje**
- **CPK a domácí zdroje**
- **Koncová zařízení pro využití CPK**
- **Využití SK ČR a JIB**

Zájem o CPK – hodnocení přínosu

- **Uživatelé (z pilotních knihoven): 83% (49% rozhodně ano, 34% spíše ano)**
- **Knihovny celek: 90% (61% rozhodně ano, 29% spíše ano)**
- **Pilotní knihovny: 100% (80% rozhodně ano, 20% spíše ano)**

Závěr: Uživatelé i knihovny mají o CPK zájem.

Využití zahraničních zdrojů v CPK

- **Uživatelé: 67%**
- **Knihovny celek: 37%**
- **Pilotní knihovny: 86%**

Závěr: Pilotní knihovny přeceňují zájem svých uživatelů o zahraniční zdroje. V rámci celkového průzkumu je zájem o zahraniční zdroje v knihovnách nízký.

Využití domácích zdrojů v CPK

- **Uživatelé: 56%**
- **Knihovny celek: 66%**
- **Pilotní knihovny: 86%**

Závěr: Uživatelé mají menší zájem o využití domácích zdrojů v CPK než předpokládají knihovny.

Využití SK ČR

- **Uživatelé: 24%** (často 9%, výjimečně 15%)
- **Knihovny celek: 81%** (často 58%, výjimečně 23%)
- **Pilotní knihovny: 100%** (často 100%)

Závěr: SK ČR má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele

Využití JIB

- **Uživatelé: 18%** (často 5%, výjimečně 13%)
- **Knihovny celek: 66%** (často 43%, výjimečně 23%)
- **Pilotní knihovny: 100%** (často 100%)

Závěr: JIB má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele

Hlavní závěry z obou průzkumů

- Knihovny i uživatelé mají o CPK zájem
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam české než zahraniční zdroje**
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam volné než placené zdroje**
- Uživatelé nejsou ochotni do knihoven cestovat
- Uživatelé jsou ochotni platit za dodávku dokumentů do domu
- Knihovny jsou ochotné obsloužit „cizí“ uživatele
- Souborný katalog má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele
- JIB má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele
- U CPK se knihovny nejvíce obávají nutnosti vynaložení dalších finančních prostředků, za **největší riziko** považují **nedostatek financí** na pořízení a provoz kvalitních technologií pro CPK
- U knihoven se objevuje vysoké procento odpovědí typu „nevím“, „nedovedu posoudit“. **Informovanost o projektu je nedostatečná**, v posledních měsících se osvědčily přednášky a workshopy přímo v knihovnách, nutno rozšířit

Hodnocení priorit CPK – PS pro CP

Priority CPK															
Priorita	Individuální hodnocení (1-10, 10=nejdůležitější)														Součet
Centrální index (zahraniční zdroje)	6	5	5	6	4	4	5	5	10	6	8	8	9	81	
Lokální index (domácí zdroje)	8	9	8	10	10	8	10	6	10	10	10	10	10	119	
Kvalitní discovery	10	10	8	10	9	9	10	10	10	8	10	10	9	123	
Kvalitní linkovací server	10	7	7	8	9	9	5	6	10	10	8	10	9	108	
Náhrada opaců knihovny	7	6	2	7	8	5	0	9	1	4	9	9	7	74	
Náhrada JIB	10	10	5	10	10	5	8	7	1	10	9	9	7	101	
Zkušenosti dodavatele a ověřené řešení	8	9	7	8	7	7	8	8	10	8	5	9	10	104	
Propracované a ověřené konosorciální řešení	8	7	7	7	9	7	0	7	10	8	7	8	10	95	
Uživatelská podpora	8	8	10	9	7	10	5	10	10	9	8	9	8	111	
Nezávislost na proprietárním řešení	3	8	10	4	4	2	10	1	8	7	5	5	4	71	

Hodnocení priorit CPK - závěry

Pro členy PS jsou (z pohledu jimi zastupovaných pilotních knihoven) nejdůležitější:

- **Kvalitní discovery**
- **Integrace lokálních zdrojů (lokální index)**
- **Uživatelská podpora**
- **Kvalitní linkovací server**
- **Zkušenosti dodavatele a ověřené řešení**
- **Náhrada JIB**

Hlavní úkoly pracovních skupin v roce 2013

Pracovní skupina pro CP (vedoucí Bohdana Stoklasová)

1. Podrobné vyhodnocení RFI a vzorků pracovní skupinou pro CP (hotovo)
2. Příprava, realizace a vyhodnocení výsledků průzkumu uživatelských potřeb a očekávání (hotovo)
3. Příprava, realizace a vyhodnocení výsledků průzkumu potřeb a očekávání knihoven (hotovo)
4. Příprava Projektového záměru verze 2 (hotovo)
5. Příprava a vyhlášení RFP včetně přípravy vzorků CPK pro testování (hotovo)
6. Vyhodnocení RFP včetně výsledků testů (hotovo)
7. Příprava základu zadávací dokumentace pro výběrové řízení (probíhá v návaznosti na 1,2,3,6)
8. Provoz a rozvoj informačního portálu (probíhá průběžně)
9. Prezentace projektu CPK na konferencích a seminářích i pro skupiny knihoven či jednotlivé knihovny (probíhá průběžně)
10. Zajištění komunikace projektu CPK (externí spolupráce – příprava letáku a videa probíhá)

Hlavní úkoly pracovních skupin v roce 2013

Pracovní skupina pro informační zdroje (vedoucí Martin Svoboda)

1. Úprava seznamu zdrojů uvedeného v RFI (hotovo)
2. Doplnění lokálních zdrojů, které nejsou standardní součástí „big indexu“ (hotovo)
3. U všech požadovaných zdrojů nutno zajistit možnost harvestovat metadata a indexovat obsah, dostupnost obsahu pro vyhledávání, uvést objemy, formáty, rozhraní, majetková práva a kontaktní osoby
4. Označení zdrojů, které nejsou součástí „big indexů“ a nehodí se ani do lokálních indexů (velké zahraniční katalogy, databáze a další zdroje, využívané v JIB i oborových branách, kam s nimi?) (hotovo)

Hlavní úkoly pracovních skupin v roce 2013

Pracovní skupina pro sdílení identit a online platby (vedoucí Petr Žabička)

Identity

Poznámka: online přihlášení stačí pro online služby, pro fyzické výpůjčky nutná návštěva knihovny + doregistrace

- 1. Zapojení dalších knihoven do využívání mojeID** (Implementace mojeID do knihovnických systémů: Aleph - vyřešeno v MZK, není součástí lokální distribuce; KP-Sys - implementováno; Clavius, Cosmotron, Koniáš, DaWinci - různá stadia přípravy), mojeID – sleva pro knihovny z 1000 Kč na 1 Kč, uvažovaná podpora Shibbolethu. *Stav: MZK pracuje na tom, aby do konce roku podpora MojeID byla dostupná pro další Alephovské knihovny*
- 2. Rozšíření služby o možnost validace přímo v MZK.** *Stav: V MZK od 15.10. zřízeno validační místo MojeID.*
- 3. Vyjasnění nutnosti zapojení do eduID** - knihovny předplácející informační zdroje zahrnuté do CPK musí být zapojené do eduID (alespoň jedna instituce z konsorcia, nabízející vzdálený přístup komukoli, CPK bude zapojen do eduID jako service provider, CPK nebude identity providerem, ale musí být schopen registrovat uživatele a tyto lokální účty propojovat s účty u jednotlivých knihoven do portálu zapojených) *Stav: příprava propojením SFX s agregátorem identit cesnetu (perun).*

Platby

- 1. RFI, vyhodnocení, pak RFP – příprava zadávací dokumentace pro VŘ na dodavatele a provozovatele platebního systému CPK** (NTK ochota platební systém provozovat, mojeID uvažuje o možnosti stát se i platební metodou). *Stav: NTK vyvinula platební rozhraní pro VPK, MZK je začíná testovat.*

Pro uživatele

- ⊗ Hlavní výhody služby
- ⊗ Jak používat mojeID
- ⊗ Kde mojeID používat
- ⊗ Srovnání mojeID a OpenID
- ⊗ Ceník služby

Pro poskytovatele

- ⊗ Výhody pro poskytovatele
- ⊗ Varianty služby mojeID
- ⊗ Jak zavést mojeID
- ⊗ Vzorové implementace mojeID
- ⊗ Motivační program

MojeID profil

Přihlašte se do správy vašeho účtu mojeID.

 Přihlásit se

Výhody mojeID

1. Jedno heslo pro mnoho webů

Již si nebudete muset pamatovat desítky přihlašovacích jmen a hesel na nejrůznější webové stránky. Bude vám stačit jediné jméno a heslo, které vám umožní přihlásit se na vaše oblíbené stránky z kteréhokoliv počítače nebo mobilního zařízení. Váš život na internetu bude o hodně jednodušší.

Příklad: Používáte jeden účet k emailové službě, další přihlášení si musíte pamatovat do několika e-shopů a k vašemu oblíbenému diskusnímu fóru používáte opět další jméno a heslo. **Po zavedení mojeID na stránkách všech těchto služeb se přihlásíte jediným jménem a heslem. Přihlásíte se jednoduše pomocí mojeID.**

2. Osobní údaje pod kontrolou

Také vás nebaví měnit vaši doručovací adresu na několika serverech? Máte novou emailovou adresu? Nyní bude stačit změnit tyto údaje pouze jednou - mojeID se postará o to, aby vaše oblíbené stránky měly všechny důležité údaje při každém přihlášení vždy aktuální.

Vy sami si nastavte údaje, které prostřednictvím mojeID poskytnete různým provozovatelům služeb.

Příklad: Když začnete používat novou e-mailovou adresu, budete nuceni změnit svůj profil na několika serverech, nebo dokonce na desítkách serverů. Jedině tak si budete jisti, že vám budou chodit novinky, potvrzující emaily atd. ze všech internetových služeb, které používáte. **S mojeID změňte váš e-mail jen jednou. Všechny vaše stránky se automaticky aktualizují, jakmile se k nim přihlásíte.**

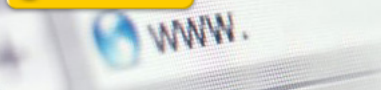

3. Bezpečnější přihlašování

Pokud používáte desítky hesel, pravděpodobně je máte někde zaznamenané. V horším případě je máte napsané na kousku papíru, který může být kýmkoliv odcizen a zneužit. **S mojeID již tato hesla nebudete potřebovat. Velmi významný je také fakt, že provozovatelé serverů vaše heslo k mojeID nikdy neuvidí a tudíž ho nemohou následně zneužít.** Navíc mojeID umožňuje přihlašovat se i jiným bezpečnějším způsobem než pouhým heslem. Je možné

heslo:
franta

Založení účtu

Výhody pro držitele domén

Se službou mojeID budete mít přímý přístup k vašim osobním údajům uložených u CZ.NIC bez nutnosti postupovat pomocí vašeho registrátora domény. Založení vaší identity tedy bude významně snadnější. Pokud váš registrátor podporuje mojeID, můžete se k jeho službě přihlašovat pomocí mojeID.

Kde mojeID používat

Ověřené služby s plným přístupem k mojeID

Hlavní úkoly pracovních skupin v roce 2013

Pracovní skupina pro MVS a DDS (vedoucí Karolína Košťálová)

1. Získání informací o možnostech implementace protokolu ISO ILL v KS užívaných v ČR, návrh alternativních možností částečného využití ISO ILL
2. Prověření možnosti vytvoření centrálního ILL managera jako alternativy k využití ISO ILL
3. Analýza stavu DDS (nyní v ČR 4+1 – snaha o sjednocení nebo propojení)
4. Jednání s DILIA o snížení autorských poplatků (po zvýšení stagnace DDS)

Hlavní úkoly pro roky 2014-15

Střecha

Základy (pilíře)

Střecha

- **Rozhodnutí o organizačním a finančním zabezpečení CPK** (nutnost dlouhodobé udržitelnosti, po zprovoznění nelze „vypnout“ v případě omezení nebo ukončení grantové podpory)
- **Rozhodnutí o technologickém řešení**, příprava a vyhlášení výběrového řízení na dodavatele, výběr dodavatele, implementace

Základy (pilíře)

- **Základy pro CPK jsou de facto základy pro rozvoj služeb českých knihoven**
- **CPK vytváří potřebný rámec pro rozvoj českého knihovnictví jako kdysi CASLIN**
- **Základy je třeba začít budovat systematicky a hned**
- **Základy nelze ošidit**
- **Základy budou vázat část disponibilních finančních prostředků**

Základy

- **Interoperabilita** a příprava knihovních systémů na zapojení do CPK (Odpovědnost: P. Žabička)
- **Sdílení identit a online platby** (Odpovědnost: P. Žabička)
- **Rozvoj a transformace služeb JIB v návaznosti na CPK** (Odpovědnost B. Stoklasová)
- **Rozvoj a transformace služeb Souborného katalogu ČR v návaznosti na CPK** (Odpovědnost: ???)
- **Rozvoj a transformace MVS v návaznosti na CPK** (Odpovědnost K. Košťálová)
- **Čištění existujících dat (selekční údaje promítnuté ve fasetách) a zpřísnění katalogizační politiky pro nová data (možnost využití faset, FRBRizace)** (Odpovědnost E. Lichtenbergová)
- **Úprava priorit, zpřísnění požadavků na selekční údaje a větší podpora retrospektivní konverze katalogů** (Odpovědnost B. Stoklasová)

KNIHOVNY.CZ nově

Důležitý úkol pro rok 2014

- Základ – !nejen! transformace původního stejnojmenného portálu KNIHOVNY.CZ <http://archiv.knihovny.cz>
- **Soustředění informací o českých knihovnách a jejich zdrojích pod střechu CPK**
- **Můžeme (musíme) realizovat dříve, než reálné propojení pomocí vybraného systému**
- **Velký úkol pro PS pro CP a PS pro informační zdroje – nutnost zapojení dalších odborníků a koordinace s prioritami 7, 8 a 19 Koncepce**

Další informace: www.knihovny.cz

?Otázky?

Workshop

Uživatelé dnes

- **prohledávají katalogy a informační zdroje knihoven v různých, často nepřívětivých rozhraních**
- **nemají možnost najít veškeré dostupné informační zdroje vzhledem k jejich roztržitosti**
- **dojíždějí kvůli dokumentům a různé administrativě do mnohdy vzdálených knihoven**
- **registrují se ve všech knihovnách, jejichž služby využívají**
- **platí za služby různým způsobem a většinou osobně**
- **nevědí, co všechno jim mohou knihovny nabídnout, protože neexistuje jedno společné místo, kde by se to mohli dozvědět**

Služby knihoven a jimi nabízené informační zdroje jsou v dnešní době rozptýlené, a tedy těžko dostupné.

CPK umožní

- najít katalogy a informační zdroje různých knihoven na jednom místě
- pracovat se všemi zdroji v jednom uživatelsky přívětivém rozhraní
- provést fyzickou registraci pouze v jedné knihovně a dále využívat služby všech českých knihoven pomocí online registrace (včetně online plateb)
- získat přístup k požadovaným dokumentům přímo z domova, zdarma nebo za přijatelný poplatek, případně na vyhrazených počítačích v budovách knihoven
- zjistit informace o českých knihovnách a jejich službách přehledně z jednoho místa

Cílem připravovaného Centrálního portálu českých knihoven Knihovny.cz je zastřešit fondy a služby českých knihoven a nabídnout k nim přehledný a komfortní přístup z jednoho místa.

Hlavní závěry z obou průzkumů

- **Knihovny i uživatelé mají o CPK zájem**
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam české než zahraniční zdroje**
- Stejně jako v JIB, tak i v CPK budou mít z hlediska využití **větší význam volné než placené zdroje**
- Uživatelé nejsou ochotni do knihoven cestovat
- Uživatelé jsou ochotni platit za dodávku dokumentů do domu
- **Knihovny jsou ochotné obsloužit „cizí“ uživatele**
- **Souborný katalog má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele**
- **JIB má velký význam pro knihovny, ale ne pro uživatele**
- U CPK se knihovny nejvíce obávají nutnosti vynaložení dalších finančních prostředků, za **největší riziko** považují **nedostatek financí** na pořízení a provoz kvalitních technologií pro CPK
- U knihoven se objevuje vysoké procento odpovědí typu „nevím“, „nedovedu posoudit“. **Informovanost o projektu je nedostatečná**, v posledních měsících se osvědčily přednášky a workshopy přímo v knihovnách, nutno rozšířit

Co vám v CPK chybí?

Co se vám zdá v CPK zbytečné?

Co byste přidali do prezentace?